Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 1 IANUAR

Nr 1

VARĂ ÎN PLINĂ IARNĂ? DA, SPUN „CUTEZĂTORII”!

ÎN ACEST NUMĂR, REZULTATELE CONCURSULUI „EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII”

a

1

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«Eu aș vrea să fiu primită în rîndul prietenilor revistei «Cutezătorii». Eu am numai note bune, în general între 8, 9 și 10. Dar să știți că nu m-am decis unde voi merge mai departe».

ELEONORA NISTOR
Comuna Tulucești,
Județul Galati

Un nou an, un nou număr de revistă, o nouă «Scrisoare a săptămînii». Despre ce am putea discuta astăzi? Ei bine, nu dorim să abordăm un subiect senzațional, neobișnuit. Pur și simplu, dorim să vă spunem că, în clipa de față, redactorii noștri visează. La ce anume? La rubrici noi, la reportaje inedite, la concursuri atrăgătoare — pe scurt, la noi surprize pentru cititorii revistei «Cutezătorii». Desigur, voi sînteți foarte mulți, probabil — un milion. Nu vă cunoaștem pe toți după nume, dar am dori să știți că sîntem foarte aproape de fiecare.

Oamenii, cînd ajung la o vîrstă înaintată, obișnuiesc să spună: «Nimeni nu este perfect. Ah, să mai fiu odată copil, știu ce aș avea de făcut!» Și urmează amănuntele: ar practica sportul de performanță, ar studia muzica sau istoria artelor, ar învăța cutare limbă străină, s-ar pregăti pentru cosmonautică, ar porni pe dificilul dar splendidul drum al inventatorului... Și, în orice împrejurare, ar dovedi energie, demnitate, nobleță de caracter. Desigur, omul se poate schimba la orice vîrstă, anii nu pot împiedeca pe nimeni să aspire la perfecțiune, dar e mult mai bine cînd, propunîndu-ți această performanță, știi că ai 14 ani. Cea mai mare parte din paginile biografiei tale sînt încă albe; poți să le scrii în așa fel încît să stea cu cinste alături de oricare din acele biografii pe care le citești cu admirație în enciclopedie. Școala, profesorii, părinții, întreaga noastră societate se străduiesc să-ți înlesnească realizarea tuturor aspirațiilor.

Revista «Cutezătorii» nu-și poate dori altceva decît să se afle, alături de busolă și de hartă, în gențile îndrăzneților.

REDACȚIA

Sus, spre înălțimile imaculate ale munților se avîntă tot mai mulți copii în aceste zile de vacanță.

DIN MARAMUREȘ ȘI DIN ALBA, DIN BRAȘOV ȘI CARAȘ-SEVERIN, DIN TOATE JUDEȚELE ȚĂRII AU CONTINUAT SĂ SOSEASCĂ ÎN ACESTE ZILE VEȘTI ÎMBUCURĂTOARE — ÎNDEPLINIREA PLANULUI PE ANUL CARE SE ÎNCHEIE ACUM. DE ALTFEL, AȘA CUM RELATEAZĂ TELEGRAMELE DE PRESĂ ȘI CUM AȚI AFLAT CHIAR DIN REVISTA VOASTRĂ, MULTE COLECTIVE DE CONSTRUCTORI SAU OȚELARI, MINERI SAU CHIMIȘTI, AU ÎNCEPUT DEJA SĂ LUCREZE ÎN CONTUL ANULUI 1970. AȘADAR — CUM SPUNE O ZICALĂ ROMÂNEASCĂ — ZIUA BUNĂ SE CUNOAȘTE DE DIMINEAȚĂ!

CALENDAR

Ianuarie 1970

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

31 DECEMBRIE 1969

— AU TRECUT 100 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI HENRI MATISSE (m 1969) PICTOR FRANCEZ CU PREOCUPĂRI MULTILATERALE, EL A FOST DECORATOR, GRAFICIAN, SCULPTOR, CERAMIST. ÎN TIMPUL VIEȚII, L-A CUNOSCUT PE PICTORUL ROMÂN THEODOR PALADY, DE CARE A FOST LEGAT PRINTR-O STRÎNSĂ PRIETENIE. LA MUZEUL ZAMBACCIAN DIN CAPITALĂ SE AFLĂ DOUĂ TABLOURI APARȚINÎND LUI MATISSE.

4 IANUARIE 1877

— S-A NĂSCUT SEXTIL PUȘCARIU, LINGVIST ȘI FILOLOG (m. 1948). A FOST PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN CLUJ ȘI MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE. ÎNTRE ANII 1906—1940 A CONDUS COLECTIVUL DE ELABORARE A DICȚIONARULUI ACADEMIEI ROMÂNE ȘI A PROIECTAT O VASTĂ LUCRARE DE SINTEZĂ-LIMBA ROMÂNĂ — DIN CARE AU APĂRUT DOUĂ VOLUME (UN VOLUM ÎN ANUL 1940 ȘI CELĂLALT ÎN 1965). SEXTIL PUȘCARIU ESTE AUTORUL UNOR NUMEROASE STUDII, DE MARE VALOARE, PUBLICATE ATÎT ÎN REVISTELE NOASTRE CÎT ȘI ÎN CELE STRĂINE.

10 IANUARIE 1939

— A MURIT HARICLEA DARCLÉE — PE ADEVĂRATUL NUME HARICLEA HARTULARI (n. 1860) CÎNTĂREAȚĂ ROMÂNĂ DE OPERĂ. EA A DEBUTAT CU MARE SUCCES LA PARIS ȘI A CÎNTAT APOI PE SCENELE MARILOR TEATRE ALE LUMII. DARCLÉE A FOST UNA DIN SUSȚINĂTOARELE ÎNFLĂCĂRATE ALE LUI GEORGE STEPHĂNESCU, PENTRU ÎNFIINȚAREA TEATRULUI ROMÂNESC DE OPERĂ.

O VIOARĂ DE BUZUNAR?

DA!

SPUN Cutezătorii

Meșterii constructori de instrumente muzicale de la Reghin sînt cunoscuți în toată țara. Ei prefac lemnul de rezonanță în chitare sau viori cu siluete elegante. Aici, în cunoscuta fabrică din localitate, își găsesc împlinire sute de mii de instrumente cu calități muzicale deosebite.

Meșteri iscusiți ca Florea Precup găsesc însă timp, în orele libere, și pentru realizarea unor instrumente muzicale mai puțin obișnuite: viorile miniaturale.

O astfel de vioară respectă întocmai liniile și forma celor pe care le găsim de obicei într-o orchestră, dar nu depășește mărimea unui deget, încît se poate purta în buzunar. De altfel, într-o vioară de proporții normale încap zece, douăzeci sau chiar treizeci astfel de mici instrumente. Și — lucru principal — ele scot sunete de o rară finețe și muzicalitate.

MICRO INTERVIUL NOSTRU

RED: «Farfurii zburătoare», acest volum, pentru copii, îl pot citi cu satisfacție și oamenii mari?

— O carte scrisă pentru copii nu este niciodată un succes dacă oamenii mari n-o gustă, ne răspunde poetul DUMITRU M. ION.

RED: Ați trădat poezia?

— Nu. «Farfurii zburătoare» e o carte de poezie în proză.

RED. E prima dată cînd proza, își face loc în preocupările dvs.?

— Da, prima dată. De aceea, cînd am terminat «Farfurii zburătoare», am rămas uimit. Mai apoi...

RED. Ați scris romane.

— Ce pot să răspund? Aștept o nouă carte, care va fi un roman.

RED. Cele două personaje ale cărții «Farfurii zburătoare», sînt niște ființe adevărate? Dincolo de creație, au existat vreodată?

— Niciodată sau mereu. În noi trăiesc totdeauna doi copii prieteni, care în gîndurile noastre pot face tot ceea ce cu timpul a devenit act fabulos. Cred în aventurile lui SIR și MARIOVE. M-am îndrăgostit de cei doi copii și vreau să-i duc, într-un nou volum, pe o planetă necunoscută.

E.G.

COPII CU CARE NE MÎNDRIM

Numai zîmbet!

Și dacă ne gîndim bine, Dorin Jecan și Gyula Barta de la Școala generală nr. 2 din Zalău, nici n-ar putea fi altfel. Doar îi vedeți aici în dublu rol: de constructori și încercați conducători de carturi.

Într-una din zile, un incendiu violent a izbucnit la sediul C.A.P Arbore, județul Suceava. Oamenii au sărit deîndată. Printre ei, în rîndul celor care cărau apă, au intrat și Dragoș Ruști, Neculai Ciobîcă, Aurel Constantinescu, Ilie Irimescu, Teodor Cazac, Ștefan Brăescu, elevi la școala din sat. Muncind fără răgaz, ceasuri în șir, au ajutat și ei la stingerea focului.

Bravo băieți!

Îl vedeți! Nicolae Rață, de la Liceul de arte plastice din Timișoara, lucrează cu maximă atenție. Galeria sa de basoreliefuri se îmbogățește cu cel inspirat de figura marelui sculptor român Brîncuși.

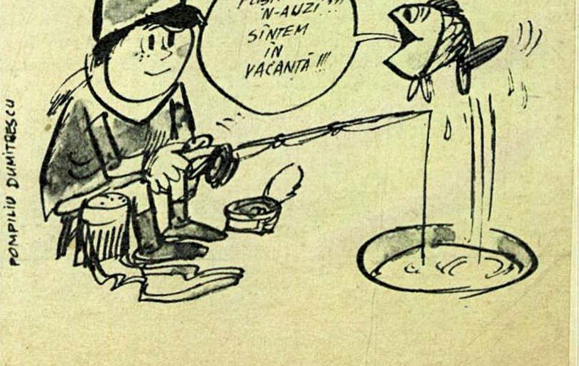
HEI, PUȘTIULE, N-AUZI?!! SÎNTEM ÎN VACANȚĂ!!!
POMPILIU DUMITRESCU

EPILOG
LA EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

Feeria de beton și oțel de la Porțile de Fier, pe care numeroși expediționari au admirat-o la fața locului.

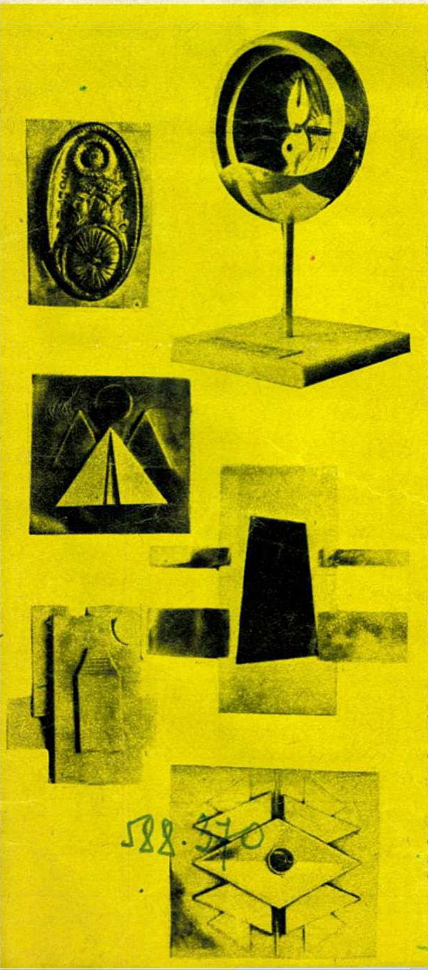

588.570

După cercetarea amănunțită a tuturor jurnalelor și exponatelor, juriul a acordat trofeele, distincțiile și premiile în obiecte, oferite de către revista «Cutezătorii», următoarelor echipaje:

- **MARELE TROFEU BUSOLA DE AUR**(transmisibil), **PENTRU CEA MAI REUȘITA EXPEDIȚIE, echipajului «VÎNĂTORII LUI DRAGOȘ», de la CASA PIONIERILOR DIN IAȘI,** format din pionierii și elevii Alexandru Szabo (căpitan), Dana Eremenciuc (secund), Florin Pantazică (fotograf), Viorel Adam (istoric), Viorica Baloșescu (sanitar), Mircea Alexandru (geolog), Eugen Cilibiu (folclorist), Teodor Calibaba (naturalist) și Niki Ianoși (bucătar). Comandantul echipajului: **Stelian Chiriac**, profesor de geografie.

TROFEE

- **«SCUTUL DACIC» pentru cercetări deosebite în domeniul istoriei patriei, precum și pentru cele mai interesante culegeri de etnografie și folclor, echipajului «ȘOIMII IANCULUI», Școala generală Măguri-Răcătău, județul Cluj.**
- **«CASETA DE CRISTAL» pentru cele mai valoroase colecții de roci, plante, insecte etc., echipajului «PESCĂRUȘ I.» din Constanta**
- **«SFINXUL CARPAȚILOR» pentru cel mai original și interesant itinerar turistic, echipajului «DANUBIUS '69» din Galați.**
- **«CORTUL DE MĂTASE» pentru cel mai unit echipaj, echipajului «GENȚIANA» din Pitești.**
- **«TERMOSUL DE ARGINT» pentru cea mai bună organizare și deosebită pricepere gospodărească, echipajului «URMAȘII DACILOR» de la Casa pionierilor din Reșița.**

(continuare în pag. 6)

UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REPORTERI

FOARTE PRODIGIOȘI, CORESPONDENȚII NOȘTRI AU ASALTAT REDACȚIA CU SUTE DE SCRISORI SOLICITÎND PRIMIREA ÎN RÎNDURILE CLUBULUI REPORTERILOR SPECIALI AI REVISTEI. DIN FOARTE VOLUMINOASA CORESPONDENȚĂ AM ALES SPRE PUBLICARE SCRISOAREA ELEVULUI VASILE HAȚEGAN DE LA ȘCOALA GENERALĂ PETREȘTI, JUDEȚUL ALBA. EVIDENTELE EI CALITĂȚI ȘI UMORUL EXCLUD COMENTARIUL.

Olguța

CEA MAI GUSTOASĂ COMPETIȚIE

De cîțiva ani se dispută în școala noastră tradiționalul concurs al bucătarilor. La sfîrșitul acestui trimestru, într-una din zilele cînd primii fulgi de zăpadă ne-au vestit apropierea vacanței, cei mai pricepuți bucătari, elevi din clasele a VI-a și a VII-a, s-au întrecut în etalarea măiestriei lor culinare.

Sala unde s-a desfășurat concursul fusese împodobită după gustul caricaturiștilor noștri cu episoade satirice din prepararea feluritor plăcinte.

La un semnal de gong, «echipajele» de gastronomi, alcătuite fiecare din cîte doi băieți și două fete, au început prepararea gustoaselor clătite. Bucătarii șefi—cu bonetele albe, înalte, fără să le lipsească papionul negru ca un fluturaș de catifea, cu șorțurile lor imaculate — supravegheau cu un aer profesional respectarea riguroasă a rețetelor.

Tigăile stau gata de luptă! Și...

Totul mergea ca pe bandă rulantă, niciunul dintre echipaje nu se dădea bătut. Ca să mai uităm de clătite am început o discuție despre arta culinară de-a lungul anilor și colegii s-au întrecut în a povesti despre felurile de mîncare ce se serveau la mesele princiare din Evul Mediu, cum mîncau romanii... Dar ți-ai găsit! Gîn-

(continuare in pag. 5)

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

DOI BĂIEŢI DINTR-A ŞAPTEA

de LIDIA NOVAC

În ziua aceea totul a început ca de obicei. Marin a dus de mîncare la găini, apoi, a dat fuga să-l cheme pe Nelu. Era vremea să pornească.

Pe drum, ca şi în alte dăţi, au început iar disputa despre Dumitrache şi Dobrin. Fiecare cu simpatia lui. De la fotbal au ajuns la «Răzbunătorii». Episodului cu «Ora H» îi venise rîndul tocmai cînd sosiseră la şcoală. Aşa că, l-au întrerupt. Au intrat în clasă cu ceilalţi elevi. Au început orele.

Ziua îşi urma firesc programul obişnuit.

Ora de muzică. Nelu a fost scos la tablă. La dictat melodic a luat nota 8. Apoi, a venit recreaţia cu jocurile şi zarva ştiută. Totul se desfăşura obişnuit ca şi ieri, ca şi alaltăieri. Şi totuşi, în minutele acestea avea să se întimple ceva. Ceva neobişnuit, desigur. Altfel, de ce se oprise în faţa şcolii...

O maşină a miliţiei ?

Unii nu i-ar fi dat prea mare atenţie, dar un ofiţer a intrat grăbit pe poarta şcolii. S-a dus la cancelarie. N-a stat mult. Cînd a sunat de intrare, numai ce se aude că Nelu şi Marin sînt chemaţi la director. Toţi îi ştiau băieţi cuminţi. De ce i-or fi chemat?

Dar nu trece mult şi întoarcerea băieţilor dezvăluie...

Misterul

— ...eram acolo, la depozit, la locul nostru de fotbal, povestea Nelu. I-am zărit de prima dată. Mai întîi am crezut că lucrează la despachetarea motoarelor. Ei însă se opriseră la o singură ladă...

— Am bănuit noi că e ceva, completă Marin, arătau cam altfel decît muncitorii pe care îi întîlneam de obicei. Au tot trebăluit în jurul motorului, apoi au plecat...

— Noi, după ei!

Şi firul aventurii celor doi băieţi se desfăşura palpitant pentru adunarea ad-hoc a clasei a VII-a B. Atunci, au aflat colegii celor doi că, într-o zi, motorul cu pricina dispăruse. Îngrijorat, badea Nemeş, de la depozit, a venit la ei, care ştiau tot...

De aceea venise ofiţerul de miliţie, să-i ducă la faţa locului, să-i recunoască pe făptaşi.

— Să ajutăm la reconstituire, concluzionează Marin.

Deznodămîntul

Răufăcătorii şi-au primit pedeapsa după fapta lor. Iar la şcoala din Peştişul Mare a sosit în curînd o scrisoare. Iat-o:

I.C.S.H.

MINISTERUL INDUSTRIEI METALURGICE
INTREPRINDEREA DE CONSTRUCŢII SIDERURGICE
HUNEDOARA

Nr. 5400/365

CABINETUL DIRECTORULUI GENERAL

Către,
ŞCOALA GENERALĂ–PESTISUL MARE
TOVARAŞULUI DIRECTOR

Educaţi în spiritul dragostei şi devotamentului faţă de proprietatea socialistă, elevii clasei a VII-a,Devesel Marin şi Pilţ Nelu din şcoala ce cu onoare o conduceţi, şi-au adus contribuţia efectivă la prinderea unor răufăcători care au reuşit să fure un motor electric instalat pe un agregat important.

Prin acţiunea lor curajoasă de demascare a infractorilor, elevii Devesel Marin şi Pilţ Nelu au contribuit la punerea în funcţie a agregatului respectiv la termenul prevăzut în planul de stat, motiv pentru care le aducem calde mulţumiri şi dorinţa de a fi în continuare în primele rînduri pentru apărarea proprietăţii socialiste.

Vă rugăm să transmiteţi aceleaşi mulţumiri familiilor lor cît şi profesorilor care zi de zi, cu răbdare şi perseverenţă se ocupă de formarea noii generaţii.

DIRECTOR GENERAL
Ing. Moldt Gheorghe

Apoi, a avut loc o adunare cu întreaga şcoală. Acolo, în entuziasmul general al colegilor, cei doi pionieri au primit diplomele «Cutezătorul», din partea Consiliului judeţean al Organizaţiei pionierilor Hunedoara.

Ce să vă mai spun de bucuria celor doi eroi, de mîndria colegilor, de sentimentul datoriei împlinite a cadrelor didactice.

Un exemplu de cinste şi curaj a adus în şcoala lor o sărbătoare deosebită.

Felicitări cutezătorilor!

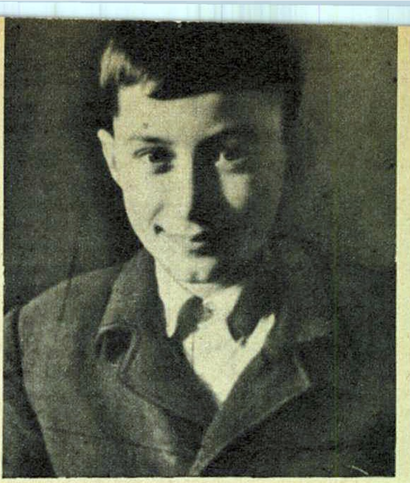

NELU PILŢ

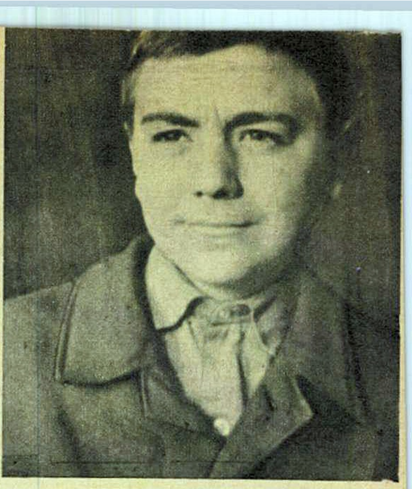

MARIN DEVESEL

JURNAL DE VACANȚA

Pe pionierii și școlarii suceveni i-am vizitat în zilele vacanței de iarnă și m-am bucurat, laolaltă cu ei, de sclipirea zăpezilor proaspete, de chiotele de bucurie intrate în «repertoriul» obișnuit al derdelușurilor.

Gazde de o ospitalitate deosebită, copiii acestui minunat colț de Moldovă mi-au împărtășit din realizările lor, din care am reținut ca un fapt deosebit, pasiunea — intrată de mult în tradiție — de a colecționa, de a îmbogăți și transmite mai departe FRUMOSUL!

În orașul Cîmpulung Moldovenesc, Anul Nou este întîmpinat, pe lîngă tradiționalul «plugușor» și cu urări mai «de efect!» Pieptarele cu bumbi metalici și pălăriile bogat «împănate» se pare că au autoritate asupra urșilor împodobiți cu crengi de brad și... căciuli groase (foto: 1).

Simțul frumosului se dobîndește. La respectabila vîrstă de... 5 ani! Cei trei bravi călușari (foto: 2) sînt destul de încrezători în propriile lor forțe, fapt pentru care «au acordat» reporterilor un «foto-interviu»... fulger!

În balconul Căminului cultural din Sadova ne-a întîmpinat o pionieră (foto: 3). Era o după-amiază a vacanței și aparatul fotografic a imortalizat florile crescute pe iia gazdei cu bucuria întîlnirii unui izvor de munte.

Dincolo de vatra satului, fremătau codrii lui Ștefan...

...Și să mai spună cineva că la Suceava, folclorul nu e la el acasă!

Fotoreportaj de
CORNEL STAN și
D. VINȚILĂ

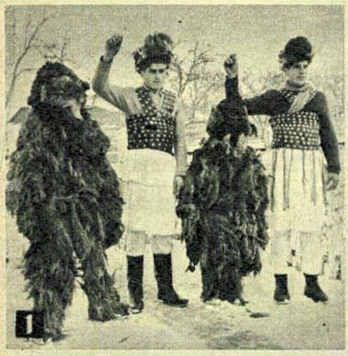
1

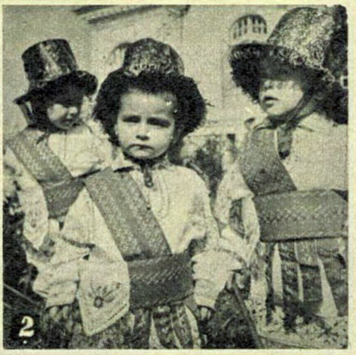
2

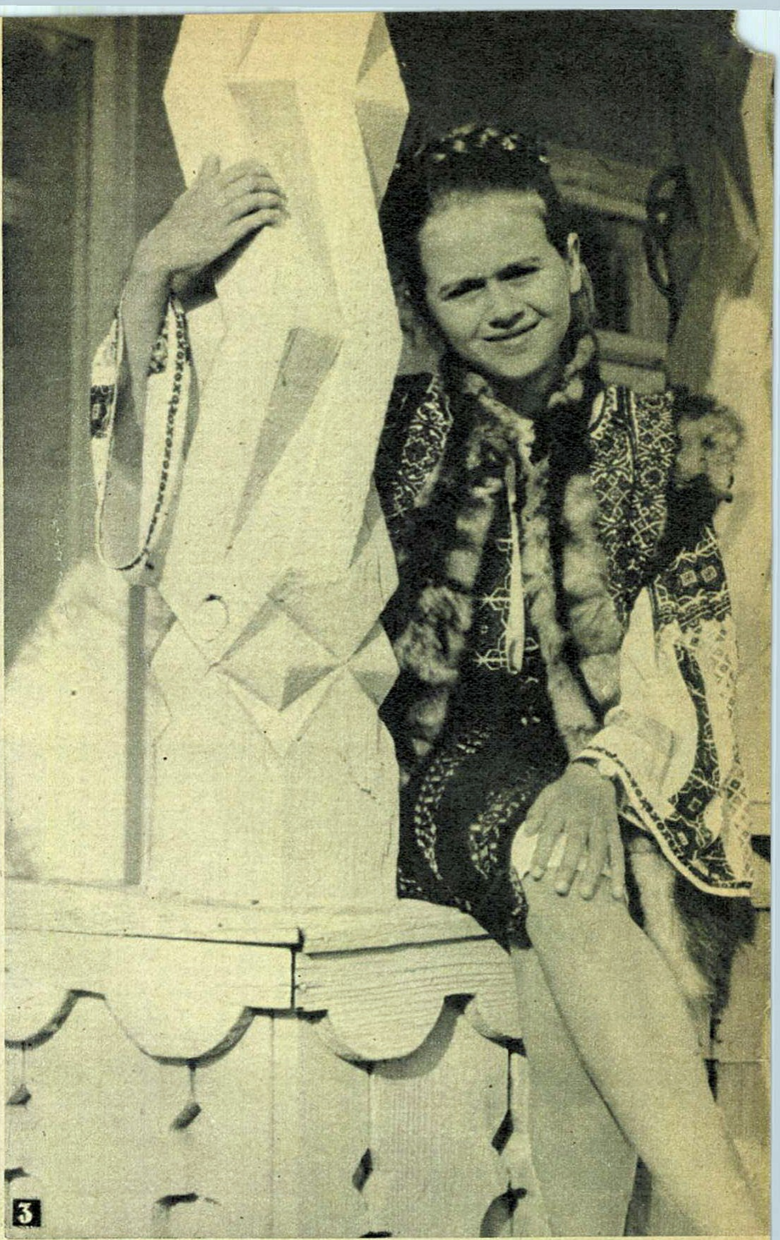
3

NU numai matematică.

CU MICROFONUL PRINTRE COPII

MIHAI STOIAN

Am stat de curînd — cîteva zile — într-un oraș de provincie. Bineînțeles, am bătut și eu strada principală, alături de (cam) mulți tineri, printre care destui de vîrsta voastră.

— Ce faceți în orele libere? l-am întrebat pe un băiat cu șapcă de școlar, avînd, probabil, 12—13 ani.

— Păi dacă-s liber, fac ce se întîmplă să am ocazia să fac.

— Cum adică!

— Plec la plimbare și, dacă mă întîlnesc cu vreun prieten care mă cheamă la el, să joc șah, fiindcă îmi place șahul, merg. Sau...

— Dar cînd ieși pe ușă, pe poartă, acasă, nu știi încă încotro te vor duce pașii?

— Ba da! V-am spus: pe stradă, aici, la plimbare...

— Cam cît rămîi «în mers», dacă nu se ivește nici o altă posibilitate de cheltuire a timpului asta liber?

— Vreo două,trei ore.

— Ai calculat, vreodată, cîte ore libere are un om într-o viață întreagă? Dacă socotim că ziua se împarte în trei de «8» — mă refer la adulți, dar calculul poate fi deștul de asemănător și la adolescență — deci un «8» somnul, un «8» timpul liber și un «8» munca (învățătura), cîte ore crezi că alcătuiesc cel de-al doilea «8», timpul liber?

— Habar n-am!

— Dacă longevitatea medie a omului este de 75 de ani, înseamnă că el are la dispoziție, într-o viață întreagă, peste 200 000 de ore libere. Ți se pare mult? Puțin?

— Mult. Așa că nu-i mare nenorocire dacă pierd cîteva ore...

— Eu aș spune că, dimpotrivă, fiind vorba de o zestre mare a fiecărui om, adică de o bogăție reală, abia că aceasta n-ar trebui risipită. Dacă-ți place matematica, putem continua seria calculelor...

— Îmi place...

— Perfect. Dacă un om are la dispoziție, zilnic, opt ore libere, și două din ele le cheltuie cu lectura (începînd să citească, în afara cărților de școală, să zicem că de la 9 ani în sus), rezultă că pînă la 75 de ani (atenție! de la pensionare abia că poate citi și mult mai mult) el are la dispoziție, numai pentru lectură aproximativ 50 000 de ore. Mult? Puțin?

— E greu să-ți dai seama...

— Atunci continuăm calculul... Dacă citești cam 40—60 de pagini pe oră, în cele 50 000 de ore parcurgi 2 000 000 — 3 000 000 de pagini. Este inutil să te mai întreb dacă-i mult sau puțin. Și încă un lucru de reținut: toate calculele acestea n-au doar o valoare strict matematică, dimpotrivă chiar. E vorba aici, de faptul că un om, indiferent de vîrstă, are datoria să vadă mai departe de... lungul nasului. Zici: «Pierd o oră, ce-i cu asta?» Dar ia calculează în procente, cît la sută din totalul orelor libere, dintr-o viață de om risipești, risipești...

(urmare din pag. 3)

dul și ochii noștri se îndreptau mereu spre concurenți.

Echipajele nu se detașau nicidecum unul de altul și-am început să-i îndemnăm cu cîntece satirice: «Hai mai iute, timpul trece și clătita se răcește!» Concurenții s-au alăturat, însușindu-și ritmul unor cîntece care au fost adaptate ad-hoc.

În sfîrșit, în minutul 50, ultimele clătite au fost umplute cu dulceață, rulate, pudrate și aranjate estetic pe tăvi. Juriul însă n-a putut decide care dintre echipaje a pregătit cele mai delicioase clătite, așa încît s-au decernat premii egale, fapt pentru care am fost cu toții de acord, fiecare dintre noi am primit cîte o clătită cu ocazia acestui gustat și mai ales gustos concurs!

Este de remarcat că recordul obținut de concurenți a întrecut pe cel din anii trecuți. În cincizeci de minute, peste 60 de clătite! Ne pare rău că fotoreporterul s-a gîndit prea mult la clătite și a greșit fotografiile din care vă trimitem totuși una!

Oricum, acest original concurs poate fi considerat un preludiu al pregătirii ospețelor pantagruelice de Anul Nou

«VÎNĂTORII LUI DRAGOȘ»

«ȘOIMII IANCULUI»

«PESCĂRUȘ 1»

«GENȚIANA»

«URMAȘII DACILOR»

«DANUBIUS»

JURIUL

Președinte: ELENA POPARAD, VICEPREȘEDINTE AL CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR. **Vicepreședinte:** CONF. UNIV. **DAN BRĂILOIU,** DE LA CATEDRA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT A INSTITUTULUI POLITEHNIC DIN BUCUREȘTI. **Membrii:** CONF. UNIV. DR. **GHEORGHE FOCȘA,** DIRECTORUL MUZEULUI SATULUI; **MARCIAN BLEAHU,** DIRECTORUL ADJUNCT ȘTIINȚIFIC AL INSTITUTULUI DE GEOLOGIE; **MARIA LOGIN,** CONSILIER ÎN MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI; **EMILIAN CRISTEA,** ALPINIST, MAESTRU EMERIT AL SPORTULUI; **IULIAN RAȚIU,** ȘEFUL COMISIEI DE PRESĂ A CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR; **FLORIAN MORARU,** ȘEFUL COMISIEI SPORT-TURISM A CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR; **MIHAI CALCAN,** ADJUNCT AL COMISIEI SPORT-TURISM A CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR; **Secretar: CONSTANTIN DIACONU,** REDACTOR LA REVISTA «CUTEZĂTORII».

CALEIDOSCOP

- **CEI APROAPE 500 DE EXPEDIȚIONARI AU PARCURS, ÎN TOTALITATE, PE JOS ȘI CU RUCSACUL ÎN SPATE, LA ALTITUDINEA DE PESTE 500 m., APROXIMATIV 10 000 Km. DECI, O PĂTRIME DIN LUNGIMEA ECUATORULUI-..**

- *DEȘI REGULAMENTUL CONCURSULUI LIMITA LA 3 NUMĂRUL DE ECHIPAJE CU CARE PUTEA PARTICIPA UN JUDEȚ, COMISIA «EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII» A ADMIS, TOTUȘI, CEREREA CONSILIULUI JUDEȚEAN AL PIONIERILOR PRAHOVA DE A ÎNSCRIE, LA ACEASTĂ PRIMĂ EXPEDIȚIE, 6 ECHIPAJE. TOATE ACESTEA ȘI-AU PARCURS ITINERARIILE STABILITE, 2 DINTRE ELE EVIDENȚIINDU-SE ÎN MOD DEOSEBIT («PARALELA 45°11' » ȘI «PALTINUL»), IAR JUDEȚUL PRAHOVA S-A SITUAT, ASTFEL, PE PRIMUL LOC (NEOFICIAL) DIN ACEST PUNCT DE VEDERE.*

- **DUMITRU IONAȘ** — CĂPITANUL ECHIPAJULUI «COCONII» — DISTINS CU MENȚIUNE **«PENTRU CEL MAI CURAJOS BĂIAT»**. ÎNTR-UNA DIN ZILE, ÎN TIMP CE URCAU O PANTĂ ABRUPTĂ, UNUL DINTRE COLEGI, AFLAT ÎN FRUNTE, A ALUNECAT ȘI, TRAS DE GREUTATEA RUCSACULUI, A ÎNCEPUT SĂ SE ROSTOGOLEASCĂ VERTIGINOS LA VALE, FIIND ÎN MARE PERICOL. AFLÎNDU-SE MAI JOS, IONAȘ I-A SĂRIT ÎN CALE ȘI, AGĂȚÎNDU-SE DE O TUFĂ, L-A PRINS ȘI L-A OPRIT LA TIMP.

- ILDICO KUSY, **MEMBRĂ A ECHIPAJULUI «URMAȘII DACILOR», DISTINSĂ CU MENȚIUNEA** «PENTRU CEL MAI BUN BUCĂTAR». **TOȚI COLEGII EI DE DRUMEȚIE AU FOST ÎNCÎNTAȚI DE MENIURILE PE CARE EA REUȘEA** SĂ **LE PREGĂTEASCĂ DINTR-UN** STOC DE **ALIMENTE UNEORI RESTRÎNS, PRINTRE CARE BRÎNZA, SMÎNTÎNA, FRAGII ȘI SMEURA ERAU**... LA BAZĂ.

Dușul cu apă caldă [illegible] fost înlocuit cu izvorul rece de munte.

EPILOG LA EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

În vara aceasta — timp de 75 de zile — am asistat la evoluția în spațiu a celor aproape 500 de expediționari, i-am urmărit îndeaproape, participînd cu inima și gîndul la toate bucuriile și peripețiile pe care ei le-au trăit de-a lungul itinerariilor montane. Apoi, la Palatul pionierilor din București, în expoziția concursului, le-am văzut chipurile în fotografiile din oglinzile echipajelor, ne-am delectat citind cele peste 2000 de pagini ale jurnalelor, le-am admirat nenumăratele «comori» descoperite și adunate de ei. Și acum, după mai bine de o jumătate de an, iată-ne ajunși la actul final, în măsură să anunțăm mult așteptatele rezultate ale primei ediții a acestui interesant și complex concurs de turism și cercetare științifică, organizat din inițiativa revistei noastre, împreună cu Consiliul Național al Organizației pionierilor și cu sprijinul Ministerului Învățămîntului.

O scurtă consultare a hărții și din nou la drum.

(urmare din pag. 3)

Alte distincții și premii în obiecte acordate acestor echipaje:

- Echipajului **«VÎNĂTORII LUI DRAGOȘ»**, cîștigător al **«Busolei de aur»:medalia de aur și diploma «Expedițiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului și comandantului; **un aparat de filmat cu două role de film color, un stilou Mont-Blanc și o agendă** comandantului; **cîte un stilou Hero și cîte o busolă-brățară** fiecărui membru al echipajului.
- Echipajului **« ȘOIMII IANCULUI»**, cîștigător al **«Scutului dacic»: medalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului și comandantului; **un aparat de filmat cu două role de film color; o trusă (stilou-pix) și o agendă** comandantului; **cîte un termos** fiecărui membru al echipajului.
- Echipajului **«PESCĂRUȘ I.»**, cîștigător al **«Casetei de cristal»: medalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului și comandantului: **un microscop școlar; o trusă (stilou-pix) și o agendă** comandantului; **cîte un șah magnetic** fiecărui membru al echipajului.
- Echipajului **«DANUBIUS»**, cîștigător al **«Sfinxului Carpaților»: me-**

dalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii» fiecărui membru al echipajului și comandantului; **12 rucsacuri; o trusă (stilou-pix) și o agendă** comandantului; **cîte o busolă-brățară** fiecărui membru al echipajului.

● Echipajului **«GENȚIANA»**, cîștigător al **«Cortului de mătase»: medalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului și comandantului; **două corturi de două persoane; o trusă (stilou-pix) și o agendă comandantului; cîte un pix și o agendă** fiecărui membru al echipajului.

● Echipajului **«URMAȘII DACILOR»**, cîștigător al **«Termosului de argint»: medalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului și comandantului; **un aparat de filmat cu două role de film color; o trusă (stilou + pix) și o agendă** comandantului; **cîte un pix și cîte o agendă** fiecărui membru al echipajului;

TUTUROR MEMBRILOR ACESTOR ECHIPAJE, PRECUM ȘI COMANDANȚILOR, LI SE OFERĂ CÎTE UN LOC ÎN TABĂRA SPECIALĂ A «EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII» CARE VA FI ORGANIZATĂ DE Consiliul Național al Organizației Pionierilor în anul 1970.

FANIONUL DE ONOARE

Deoarece unele dintre echipajele mai sus amintite s-au remarcat în mod deosebit și-n alte domenii decît acelea pentru care au primit trofeele și, totodată, și alte echipaje au obținut rezultate dintre cele mai bune în cadrul expedițiilor, juriul a găsit de cuviință să instituie, pe lîngă fiecare trofeu, FANIONUL DE ONOARE clasele I, a II-a și a III-a. Fanionul de onoare clasa I se acordă echipajelor care au cîștigat trofeele, iar cele de clasa a II-a și a III-a după cum urmează:

● Echipajului **«Bucur '69»**, municipiului București, **fanionul de onoare «Scutul dacic» clasa a II-a;** echipajului **«Badea Cîrțan»**, județul Brașov, **fanionul de onoare «Scutul dacic» clasa a III-a.**

● Echipajelor **«Paltinul»** și **«Paralela 45°»**, ambele de la Școala generală nr. 2 din Plaiul-Cîmpinii, județul Prahova, **fanionul de onoare «Caseta de cristal» clasa a II-a;** echipajului **«Borcea»** din Fetești — județul Ialomița, **fanionul de onoare «Caseta de cristal» clasa a III-a.**

● Echipajului **«Șoimii Făgărașului»**, Școala generală nr. 4 din Curtea de Argeș, **fanionul de onoare «Sfinxul Carpaților» clasa a II-a**; echipajelor **«Hăghimașul Mare»** din Bălan, județul Harghita și **«Șoimii Iancului»**, Școala generală Măguri-Răcătău, județul Cluj, **fanionul de onoare «Sfinxul Carpaților» clasa a III-a.**

● Echipajelor **«Paralele 45°11'»** și **«Paltinul»**, ambele de la Școala generală nr. 2 din Plaiul-Cîmpinii, județul Prahova, **fanionul de onoare «Termosul de argint» clasa a II-a;** echipajului **«Pescăruș I»** din Constanța, fanionul de onoare «**Termosul de argint» clasa a III-a**. (După cum se vede juriul n-a acordat fanionul clasele a II-a și a III-a în cadrul a două trofee: «Busola de aur» și «Cortul de mătase.)

Tuturor acestor echipaje li se vor mai acorda următoarele distincții și premii în obiecte: medalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii» fiecărui echipaj; o trusă (stilou + pix) și o agendă fiecărui comandant; cîte un pix și o agendă fiecărui membru al echipajului.

MENȚIUNI COLECTIVE

Constînd în medalia de bronz și diploma «Expedițiile Cutezătorii»

● pentru tenacitate și perseverență în parcurgerea itinerariului în condiții climaterice nefavorabile — echipajelor **«Alpiniștii îndrăzneți»** de la școala generală nr. 1, Rîmnicu-Vîlcea și **«Pintea Viteazul»** de la Școala generală nr. 1 din Baia-Mare;

● pentru acuratețea și modul de prezentare a materialelor — echipajului **«Bucur '69»**, municipiul București;

● pentru cel mai reușit film (color) realizat pe itinerar — echipajului **«Bucur '69»**, municipiul București;

● pentru cele mai valoroase imprimări de folclor — echipajelor **«Bucur '69»**, municipiul București, și **«Îndrăznețiii»** de la Școala generală nr. 1, Turda;

● pentru cercetări arheologice și geologice deosebite — echipajului **«Urmașii dacilor»** de la Casa pionierilor din Reșița;

● pentru modul în care a fost studiată dezvoltarea economică actuală a zonei străbătute — echipajului **«Șoimii Făgărașului»** de la Școala generală nr. 4 din Curtea de Argeș;

● pentru o valoroasă colecție de opal — echipajului **«Harghita»** din Harghita;

● pentru o interesantă colecție de mușchi și licheni — echipajului **«Baltagul»** de la Școala generală nr. 1 din Baia, județul Suceava;

● pentru un valoros insectar — echipajului **«Zorile»** de la Liceul din Sărmaș, județul Mureș;

● pentru amenajarea de la intrarea Peșterii Haiducilor și marcarea a două noi trasee turistice — echipajului **«Hăghimașul Mare»** de la Școala generală din Bălan, județul Harghita;

● pentru descoperirea unei noi galerii de peșteră — echipajului **«Virgil Iovănaș»** din Arad;

● pentru descoperirea unei noi peșteri — echipajului **«Tulnic»** din Arad;

● pentru interesante studii speologice în Peștera Nemira — echipajului **«Nemira»** de la Casa pionierilor din Covasna;

● pentru cea mai frumoasă fotografie — echipajului **«Pescăruș I»** din Constanța;

● pentru cele mai frumoase și originale embleme — echipajelor **«Bucur '69»**, municipiul București, **«Pescăruș I»** din Constanța, **«Păstrăvii»** din Timișoara, **«Vînătorii lui Dragoș»** de la Casa pionierilor din Iași și **«Tulnic»**, din Arad;

● pentru cele mai frumoase și originale jurnale — echipajelor **«Paralela 45°11'»** și **«Paltinul»**, ambele de la Școala generală nr. 2, Plaiul-Cîmpinii, județul Prahova, **«Șoimii Iancului»** de la Școala generală din Măguri-Răcătău, județul Cluj și **«Donaris»**, din Tulcea.

MENȚIUNI INDIVIDUALE

Constînd din medalia de bronz și diplome «Expedițiile Cutezătorii»:

● pentru **«cel mai bun bucătar»** — pionierei **Ildico Kusy**, membră a echipajului **«Urmașii dacilor»** de la Casa pionierilor din Reșița;

● pentru **«cel mai curajos băiat»**, pionierului **Dumitru Ionaș**, căpitanul echipajului **«Coconii»** de la Școala generală din Tirșolț, județul Satu-Mare.

PREMII SPECIALE

Ministerul Învățămîntului a oferit un **premiu special, constînd din cîte UN CEAS DE MÎNĂ, tuturor membrilor echipajului «GENȚIANA», de la Școala generală nr. 1 din Pitești, format numai din fete și care a dat dovadă de perseverență și curaj de-a lungul întregului itinerar.**

● **Consiliul Național al Organizației Pionierilor a oferit tuturor echipajelor evidențiate, precum și celor doi pionieri distinși cu mențiuni individuale, cîte un aparat de fotografiat.**

De reținut:

Distincțiile și premiile care nu sînt individuale rămîn în dotarea exclusivă a echipajelor, de-a lungul viitoarelor ediții, chiar dacă membrii acestora nu vor mai face parte din ele în anii următori.

Înmînarea trofeelor, premiilor și celorlalte distincții va avea loc în cursul lunii ianuarie.

SALA COMORILOR

După cum v-am mai anunțat, cu două luni în urmă a fost deschisă la Palatul pionierilor din București expoziția «Expedițiilor Cutezătorii». Sînt expuse aici oglinzile și jurnalele tuturor echipajelor participante, precum și cîteva mii de exponate. descoperite și culese de expediționari de-a lungul itinerariilor: obiecte arheologice și de etnografie, texte și benzi de magnetofon cu înregistrări de folclor, fotografii care redau diverse aspecte de la fața locului, roci, minerale, plante, insecte, etc. etc. Vă prezentăm mai jos cîteva dintre aceste «comori».

1. Vase de lut din zona Ceahlăului. culese de echipajul «Vînătorii lui Dragoș» din județul Iași.

2. Vechi obiecte de uz casnic culese de echipajele «Bucur '69» din București (din zona Ceahlăului) și «Badea Cîrțan», județul Brașov (din zona Făgărașului).

3. Vechi obiecte de uz casnic, din comuna Măguri-Răcătău, județul Cluj, culese de echipajul «Șoimii Iancului», județul Cluj.

4. Roci și fosile culese de membrii echipajului «Cocorul», județul Ilfov.

GÎNDURI DESPRE

„EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII“

Conf. univ. dr. GHEORGHE FOCȘA, directorul Muzeului satului

«Foarte interesantă această expoziție
deschisă la Palatul pionierilor
din București.
Multe exponate au valoarea documentelo
istorice
și estetice autentice,
multe dintre ele
ridicîndu-se la
nivelul unor adevărate piese muzeale».

EMILIAN CRISTEA, alpinist, maestru emerit al sportului

«Dragi expediționari, ați trecut cu bine
un sever examen care v-a obligat
să vă adaptați mediului
aspru al muntelui, înfruntîndu-i
capriciile,
cercetînd și adunînd de-a lungul
itinerariilor materiale valoroase.
Un cuvînt de laudă atît organizatorilor
concursului, cît și
comandanților care v-au însoțit pe trasee».

„MARATONUL ARCTIC”

de MIHAI GHEORGHE ANDRIEȘ

E aproape de miezul nopții. Aplecat asupra unui hărți a Arcticei un tînăr cu ochii mari, umbriți, trasează cu un creion albastru un itinerar neobișnuit, ce leagă țărmurile răsăritene ale peninsulei Alaska de arhipelagul Spitzbergen. E un itinerar pe care nu l-a urmat pînă acum nici o expediție din cîte s-au organizat în spațiile boreale. Acest itinerar mai are o trăsătură cu totul neobișnuită: străbate Polul Nord. Un drum de circa 5 000 kilometri pe care tînărul Wally Herbert, glaciolog și meteorolog de profesie, își propune să-l traverseze pe jos împreună cu alți trei tineri oameni de știință cuceriti de proiectul său cutezător Roy Korner, profesor asistent la catedra de glaciologie și meteorologie a Universității din Ohio, geofizicianul Allan Gill și Dr Kenneth Hedges care și-a asumat sarcina de medic al expediției.

Ei și-au propus să parcurgă **pe jos** acest drum, în circa 16 luni, echipamentul și utilajul științific necesar — circa 3,5 tone — urmînd a fi transportate de 4 sănii-bărci, trase de 40 de cîini

Acest proiect temerar, fără egal în istoria expedițiilor arctice, își află un larg ecou atît în lumea științifică cît și în rîndurile tuturor sportivilor. Cei patru oameni nu intenționează ca în această competiție să învingă vreun record și nici să marcheze o prioritate. Obiectivele expediției țintesc mult mai departe. Ei își propun să facă pe acest itinerar inedit cercetări glaciologice și meteorologice, să studieze fauna polară și să verifice rezistența fiziologică a omului în condițiile asprei clime polare și ale unor îndelungate eforturi fizice.

Una din cele mai prestigioase instituții științifice ale Angliei — Societatea de geografie din Londra — va lua sub egidă expediția condusă de tînărul glaciolog, Wally Herbert.

ÎNFRUNTAREA URIAȘILOR

21 februarie 1968. «Marea aventură» a început. Cîinii eschimoși aleargă voioși pe banchiza de gheață. Țărmul continental rămîne în urmă. Expediția înaintează spre est de-a lungul unor nesfîrșite creste de gheață ce alcătuiesc o barieră masivă, ostilă. După cîteva zile — folosind indicațiile transmise prin radio de pilotul unui avion al centrului de cercetări arctice — cei patru temerari izbutesc să descopere o «trecătoare» și cele patru sănii pornesc mai departe. A doua zi se opresc alarmați de un vuiet surd ce pare că vine foarte de departe. Gheața vibrează. Ei cunosc prea bine aceste semne. Undeva în apropiere, banchiza s-a dizlocat. Sub privirile lor îngrijorate, la cîțiva zeci de metri, o crăpătură îngustă s-a format în banchiză. Gheața scrîșnește. Alte crăpături transversale izolează blocul de gheață pe care se află săniile expediției. Șuvițe de apă apar în jurul micii insule de gheață ce s-a izolat de banchiză. Plutesc pe o navă ciudată de gheață lungă de 50 de metri și lată de 20 metri. Cîinii sînt agitați și-și mușcă furioși hamurile. Gill și Hedges încearcă să-i liniștească. Se îndreaptă spre sănii. În acest moment, insula de gheață se dizlocă la rîndul ei. Gill și Hedges rămîn izolați. Un brîu de apă, ce se lățește văzînd cu ochii, îi desparte de ceilalți membri ai expediției.

Bate un vînt aspru șfichiuitor. Gerul s-a întețit; mercurul termometrului s-a zgribulit la —35°. Cîinii stau cu urechile ciulite și scîncesc înfricoșător. Orele se scurg greu. A doua zi însă «navele» de gheață pe care se aflau cele două echipe, se unesc și apoi — norocul le surîde iar! — ating curînd gheața fermă a banchizei. Strîng corturile și pornesc, în goana cîinilor, spre nord.

SALTUL ÎN GOL

Octombrie 1968. Exploratorii caută un loc mai adăpostit pentru a-și instala tabăra de iarnă. Curînd, va începe noaptea polară.

Viscolul spulberă zăpezile. Săniile înaintează în șir indian prin vifornită. În față se află geofizicianul Allan Gill care e cercetașul întregii coloane. Deodată el dispare parcă mistuit în noapte. Cîinii urlă înspăimîntați și se cramponează cuprinși de spaimă, pe marginea unei crevase înguste în care Gill s-a prăbușit în gol. Herbert coboară legat cu funii pînă în fundul prăpastiei de gheață. Îl găsește pe Gill grav rănit și pus în imposibilitatea de a se misca. Kenneth Hedges, medicul expediției, cere prin radio să fie trimis deîndată un avion sanitar. Datorită furtunii ce a durat multe zile în șir, acesta n-a putut însă zbura în această regiune. Dealtfel, terenul era atît de accidentat, încît aterizarea avionului, practic, era aproape imposibilă în aceste condiții. Cu piciorul imobilizat, Gill va întovărăși totuși expediția pînă la țelul ei final dînd dovadă de o cutezanță și un spirit de luptă puțin obișnuit.

OAZA ARCTICĂ

Ziua polară a descrescut mult. Crepusculul își estompează la rîndul său lumina palidă. Peste cîteva zile se va instăpîni lunga noapte arctică. Exploratorii își

1. Wally Herbert
2. Allan Gill
3. Kenneth Hedges
4. Roy Körner

c ultimele pregătiri pentru iernat. Tabăra este instalată. Cor-urile portocalii aduc o notă ve-elă, optimistă în peisajul alb, onoton. În adăposturi e cald primusurile nu se mai sting - iar vîntul tăios nu poate pă-runde. Membrii expediției au ăgazul de a-și pune în ordine otele întocmite pînă acum și mai ales de a face o serie de observații geofizice și meteorologice. Zilnic, Wally Herbert transmite prin radio, posturilor de pe ontinent, observațiile sale meteorologice privind temperaturile înregistrate la diferite ore ale zilei, direcția vînturilor dominante, structura gheţurilor și direcțiile în care se produce deriva.

Pe la miezul lunii februarie 969, deși bezna polară n-a început încă a se risipi, tabăra este idicată și cele patru sănii își eiau drumul spre nord.

UNDE SE ÎNTÎLNESC TOATE MERIDIANELE PĂMÎNTULUI

În dimineața zilei de 5 aprilie, exploratorii au ajuns în acel punct al planetei unde se adună ca într-un fascicol toate meridianele invizibile ale Pămîntului. Era ora 7. Ei au atins, venind pe jos, peste gheţurile arctice, acel loc mult rîvnit, unde cu șase decenii mai înainte, Robert Peary împlînta steagul pentru a marca cucerirea Polului Nord de către oamenii secolului XX.

Cei patru și-au sărbătorit victoria cu un ceai fierbinte, îndoit cu rom, carne friptă, ciocolată și dulceață de caise.

4800 KILOMETRI PE GHEŢURILE POLARE

Către sfîrșitul lunii mai a anului 1969 expediția izbutește să ajungă în apropierea paralelei 80°, la nord-est de Spitzbergen. Au trecut mai bine de 66 săptămîni de cînd cei patru au început acest extraordinar marș peste gheţurile boreale.

Un mesaj radio îi anunță că un spărgător de gheață **Endurance** navighează în regiunea arhipelagului Spitzbergen și, dat fiind că gheţurile amenință să se dizloce li se propune să fie transportați cu helicopterele la bordul navei. Dar ei refuză. Vor să atingă pămîntul pe jos.

Wally Herbert ține permanent legătura prin radio cu nava **Endurance,** care se află la numai 100 de kilometri de baza expediției. Pericolul ca membrii expediției să rămînă izolați pe un sloi crește ceas de ceas. Dialogul radiofonic continuă: la fiecare 60 de minute Herbert transmite «buletinul de știri». Apoi, emisiunea încetează. Radiotelegrafistul de pe **Endurance** nu mai primește nici un răspuns la apelul său insistent. Orele trec: nici o știre despre Herbert și tovarășii săi. Se dă alarmă. De pe puntea spărgătorului de gheață decolează două helicoptere care se îndreaptă spre tabăra expediției.

După cîteva ore de căutări, micile aeronave aterizează în preajma corturilor portocalii ale exploratorilor care-i întîmpină, bucuroși. Aparatul de radiorecepție se defectase: legătura cu **Endurance** nu se mai putea menține. De altfel, proviziile erau pe sfîrșite iar membrii expediției istoviți. Temerarii exploratori — care refuzaseră de cîteva ori pînă atunci asistența echipajului navei **Endurance** — acceptă să se îmbarce la bordul vasului.

Curînd — la 18 iunie 1969 — ei se află pe puntea navei **Endurance.** Străbătuseră 4800 kilometri pe gheţurile boreale, realizînd, primii în istoria Arctică, o călătorie numai **cu sănii trase de cîini și pe jos** din America în Europa, trecînd peste Polul Nord. O expediție fără egal, care a marcat nu numai un record sportiv deosebit, ci a adus științei un complex de date valoroase în domeniul oceanografiei, meteorologiei și glaciologiei — fruct al cercetărilor temeinice, desfășurate de cei patru exploratori în cursul celor 476 de zile ale uimitoarei lor călătorii în ținuturile celor mai înalte latitudini boreale.

După un scurt popas pornesc mai departe, hotărîți să nu se lase înfrînți de această natură ostilă.

Înaintăm cu respirația tăiată de viscol.

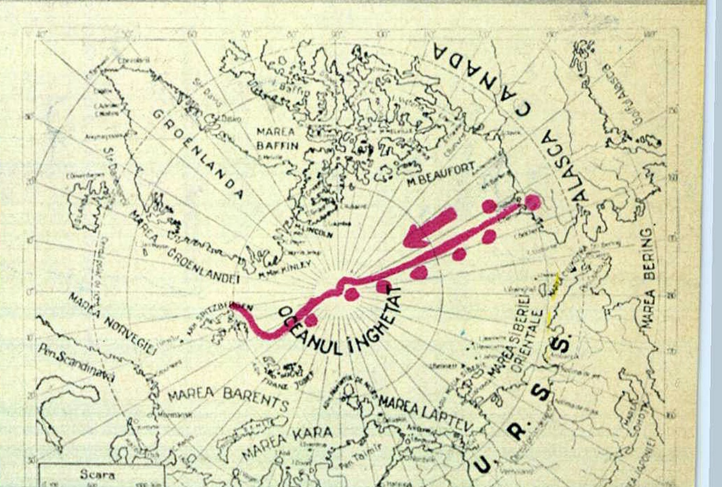

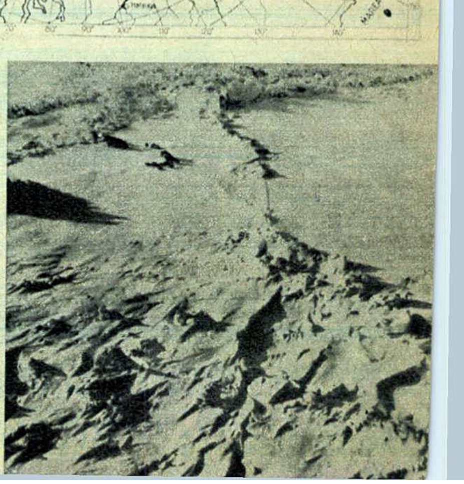

Cristale mari de ghiață transformau banchiza într-un imens arici.

CURSUL

de HORIA ARAMĂ

Generațiile anterioare, în naivitatea lor, își iroseau numeroase clipe ale vieții cu ocupații de nimic. Distracțiile măcinau timpul lor, îl nimiceau. Bîntuiau flagele sociale precum cinematograful, muzica, teatrul,televiziunea. Mulțimi inculte frecventau circul și chiar copii de cele mai fragede vîrste puteau fi întîlniți pe băncile așezate în cerc, sub cupolele adesea nesigure, urmărind într-o tensiune cu totul nesănătoasă evoluțiile trapeziștilor, cînd nu se înfiorau privind cîteva animale sălbatice închise între gratii și silite să sară prin flăcări.

Desigur, secolul supraștiințific nu uită că înaintașii noștri au descoperit logica și matematica, nici că ei au pus bazele civilizației contemporane. Și totuși, ne recunoaștem atît de puțin în ei...

Cea mai stranie manifestare a lor era, fără îndoială, rîsul. Este greu să ne imaginăm astăzi ce loc central ocupa această formă de expresie a bucuriei în viața patriarhală de acum cîteva milenii. Oamenii căutau rîsul pe toate căile. Rîdeau în chip de salut, rîdeau ca să-și exprime optimismul, se înghesuiau la casele de bilete ale cinematografelor care prezentau comedii. Cei serioși erau socotiți posaci. Un om de lume trebuia să fie spiritual. Se ierta mai curînd o răutate ce provoca rîsul decît un cuvînt bun și sobru. Copiii îi venerau pe clovni și pierdeau ore bune de studiu urmărind strîmbăturile maimuțelor în grădina zoologică. Cunoscuții glumeau între ei. Amicii își făceau farse! Este inimaginabil de cîtă ușurătate se dădea dovadă în astfel de împrejurări. Un cunoscut scriitor al timpului își datora o bună parte a celebrității faimei ce i-o aduceau farsele pe care le punea la cale și în care contemporanii îi recunoșteau un adevărat geniu. Nu numai că o glumă, o păcăleală părea oricînd binevenită, dar acest gen de amuzament avea chiar și o sărbătoare a sa în calendar, prăznuită la 1 aprilie!

Este drept, încă de pe atunci au fost întreprinse încercări de a studia rădăcinile fenomenului. Filozofi și psihologi au cercetat rîsul și natura sa, evident nu pentru a-l desființa o dată mai mult, cum faceam noi, ci din curiozitate științifică. Totuși, aceste studii au format baza stării noastre de spirit. Această stare, dacă ar fi ceva mai multă liniște în sală, aș încerca s-o definesc în cîteva cuvinte: o stare de echilibru interior bazat pe cunoașterea ultimelor adevăruri, o sobrietate străină ușurătății, ostilă rîsului, acest vestigiu barbar al epocii în care lumea nu învățase prețul timpului, al vieții, al lucrurilor — vă rog, puțină atenție — rîsul, rușinea veacurilor; rîsul pentru care n-am știut să roșim — dar, domnii mei, nu înțeleg, cum este posibil ca în timp ce vă vorbesc, în timp ce un robot — profesor de talia mea vi se adresează de la autoritatea acestei catedre, dumneavoastră... dumneavoastră... de indignare nu-mi mai găsesc cuvintele... — dumneavoastră să vă tăvăliți de rîs?!?

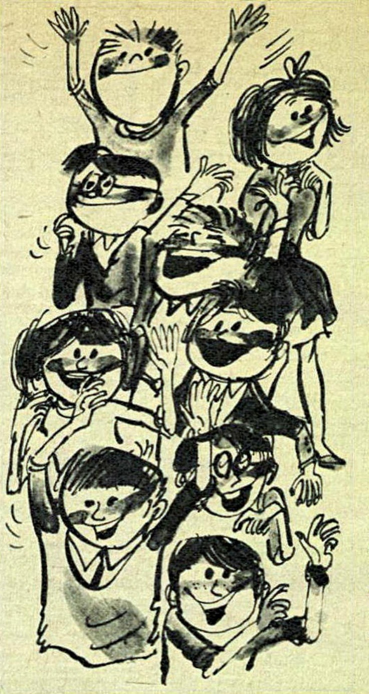

Desen: GHEORGHE ANGHEL

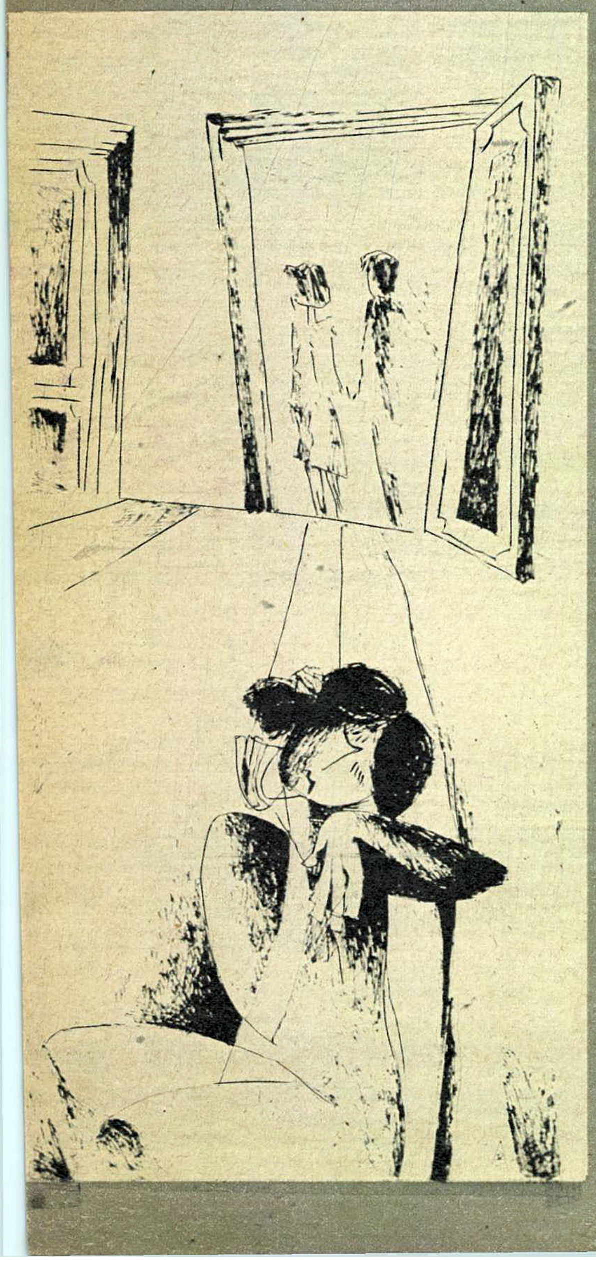

REGĂSIRE

de ELENA GHIRVU CĂLIN

N-ar fi avut nici o importanță dacă pierdeai avionul. Absolut niciuna. Peste patru ore ar fi plecat altul, ai fi putut să-l iei pe acela, numai să nu renunți. Decolare lină, imperceptibilă. Ți-ar fi plăcut enorm să zbori. Ai privirea ușor alungită. Te sîcîie ceva, te mînie rău de tot. Ceață, nori, altitudine. Viteza e mare, parcă plutești pe loc. Ai fi vrut să lași în urmă tot ceea ce te necăjește acum și te face să ai un chip ca de înmormîntare.

Întorci foile albumului, visezi cu un zîmbet uitat în colțul buzelor. Ești prea mică să-ți pară rău și prea mică să poți hotărî singură o călătorie lungă. Explozie de alb și negru. Tu lîngă Mădălina arsă de soare, apoi mama, tata și o mie și una de mătuși. Te-ai săturat de ele, le găsești banale ca morcovii. Toată ziua nu știu altceva decît: «Oana, vino încoace, ajută-mă să fac un ghem». «Oana, du-te sus, cere-i Luizei croșeta». «Mă dor reumatismele fetițo, astîmpără-te!». Sau: «Du-te lîngă bunica, n-o lăsa singură!».

Mădălina, sora ta mai mare, a fost cu totul altceva. Dar, la urma urmei, o călătorie ar reuși să te scoată din amorțeală. Întîi ai vedea Nordul, Marea Baltică, nopțile albe, mirajul. Ar fi cu adevărat fantastic. Dorința evadării e atît de mare încît tremuri. Numai fuga din casa asta ți-ar putea răpi amărăciunea și poate zîmbetul tău nou, mic și trist uitat pe buze.

Răsfoiești albumul, numai că asta nu-ți poate reda pe Mădălina cu tot ce-a fost între voi. «Prietenia noastră s-a dus», spui dorind să te audă cineva. Nici odaia care a fost a ei nu mai păstrează nimic din vocea, din rîsul ei. Lucrurile spînzură pe scaune inutile și cuvintele din jur devin la fel de inutile. Te crezi foarte singură și mai ales părăsită. Ființa, pe care ai iubit-o cel mai mult, te-a părăsit. La început n-ai crezut că lucrurile se vor desfășura, excluzîndu-te. Pur și simplu nu ți-a trecut prin minte cum ar fi putut să plece Mădălina fără să-ți spună un cuvînt. Nici un cuvînt, o adevărată trădare! Cu cine o să rîzi tu, în mijlocul patului, noaptea, de prostiile lui Mikey-Mouse, băiețelul de sus, care n-o să crească niciodată de-ajuns încît s-asculte două vorbe serioase. Cine o să-ți mai împletească părul cu o sută de codițe aiurite? Va trebui să asculți la nesfîrșit jelaniile lui tanti Mica. Oh! Reumatismele ei grozave! Ce goală pare toată casa fără Mădălina! Să renunțe ea la tine pentru el! Auzi?!... Ei bine, ai așteptat cu totul, dar cu totul altceva. Lași capul în palme. Gîndurile-ți bat încet în tîmple. Tare ai vrea să te răzbuni pe Mădălina. S-audă, de pildă, că te-ai omorît sau că ești foarte grav bolnavă! Îți vine o idee. Cînd te vor chema la masă vei anunța cu un glas pierdut:

— Mi-e foarte rău, nu știu, cred c-am să mor! Se vor înspăimînta. Ea se va întoarce la tine. Sigur, dorești din toată inima să se întoarcă, să știe cît de mult o iubești și...

Auzi ușile trîntindu-se, voci, multe voci. Tresari închizînd albumul. Emoția te șugrumă. Ești gata să țipi. Alergi în baie, te speli pe față. Oglinda radiază de o bucurie năstrușnică. Intri ca un uragan în sufragerie. Ea și el stau pe fotolii. Sînt înconjurați de toată familia. Discută și sînt veseli, parcă nu s-ar fi întîmplat nimic. Îi privești înmărmurită.

— Vreau să plec, strigi din toate puterile, vreau să fug din casa asta.

Nu vezi decît obrazul Mădălinei, ușor nedumerit. În clipa asta vrei să te înghită pămîntul, pentru că nu poți înțelege nimic.

— Să pleci Oana? De ce? Nu știi ce dor mi-a fost de tine!... El s-apropie, îți întinde un pachet.

Te mîngîie pe păr ceea ce te enervează foarte rău.

— Oana, ai un nume frumos, și tu ești mare și frumoasă. Cred că vrei să fim buni prieteni.

Lacrimile atîrnă de pleoape. Sînt dulci și amare, sînt nemaipomenite. Te arunci de gîtul Mădălinei și nu-ți mai pasă de nimic.

— Oana noastră, zice mama, e teribilă!

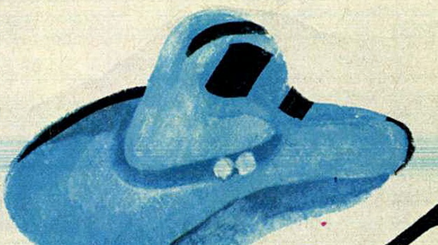

PĂLĂRIA

de CĂLIN GRUIA

În tîrgul despre care-i vorba, oamenii nu se salutau. Copiii credeau că bătrînii au datoria să-şi ridice căciulile în faţa lor; bărbaţii credeau că femeile sînt obligate să li se închine; femeile credeau că autorităţile ar trebui să le cadă la picioare, iar primarii toţi se îmbolnăveau de «gît lungit», uitîndu-se în toate părţile ca să audă o vorbă de respect sau să vadă o pălărie înclinată spre persoana lor.

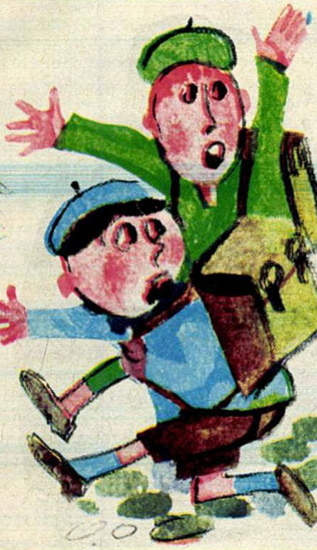

Şi oamenii acelui tîrg se întîlneau unii cu alţii, vorbeau despre necazuri, despre treburi, vindeau, cumpărau, plîngeau, — după nevoie, dar în ruptul capului nu se salutau. Fiecare socotea în mintea sa că el ar merita să fie salutat de toţi cei din jur. Şi din pricina asta în acel tîrg pierise salutul.

Într-o zi, cam pe la amiază, nişte ştrengari cînd se întorceau de la şcoală, fură salutaţi de o pălărie mare, albastră. «Bună ziua», răspunseră ei în cor fără să se uite cine-i onorează. Asta nu pentru că le-ar fi fost ruşine, ci pentru că ei credeau că e un merit al lor. Atunci cînd eşti important n-are rost să vezi cine te salută. Răspunzi fără să ridici capul şi-ţi vezi de drum. Dar cel mai mic dintre ei nu fu pătruns de destulă mîndrie şi se uită:

— Băieţi, o pălărie fără om! strigă el.

Ştrengarii se speriară şi-o rupseră la fugă. Era într-adevăr o pălărie care mergea pe stradă ca şi cum ar fi avut un cap în ea. Pălăria intră într-un magazin. Vînzătorul picotea la tejghea. Cînd văzu că-n faţa lui se înclină o pălărie, spuse plin de importanţă: «Am onoare!» — după care întrebă «Ce doriţi?» Nu-i răspunse nimeni. «Am gustări, băuturi, coloniale, delicatese». Cînd se uită mai bine, zări o pălărie albastră, indiferentă la mărfurile lui.

— Fără om?! întrebă vînzătorul. Dar cum se poate?

Pălăria ieşi. Vînzătorul închise magazinul şi începu să alerge pe stradă şi să strige în gura mare:

— Umblă prin tîrg o pălărie fără om. Săriţi s-o prindem.

Oamenii deschiseră ferestrele, uşile, se uitară în toate părţile şi gîndindu-se că vînzătorul nu-i în toate minţile îşi văzură de treburi.

Pălăria intră într-o frizerie. Frizerul citea un ziar sportiv. Văzînd că cineva îl salută se bucură nespus şi ca să nu arate, privi în jos şi întrebă: «Barba, frizura? Luaţi loc! Nemaipomenit! Echipa «Ghinda» a bătut cu 3—0 echipa «Nuca». Cu cine ţineţi?» Deodată făcu ochii mari şi scăpă din mînă ziarul.

— Cum să vă servesc? N-aveţi cap.

Pălăria se furişă afară. Frizerul începu să strige: «Săriţi, oameni buni!» Şi iar se deschiseră şi se închiseră ferestrele caselor. Pălăria o porni pe-o ulicioară şi cum mergea la înălţimea capetelor celorlalţi trecători nimeni n-o băgă în seamă, mai ales că-şi luase şi o ţinută de îngîmfare. Faptul acesta o făcu pe o babă să întrebe:

— Ei, spune-mi ce oră este! Nu vrei?! Crezi că trebuie să-ţi dau eu bună ziua? Vai, ţipă bătrîna, prăbuşindu-se pe trotuar. O pălărie fără cap! — şi leşină. Trecătorii o ridicară, o stropiră cu apă şi o convinseră că avusese o vedenie din pricina soarelui.

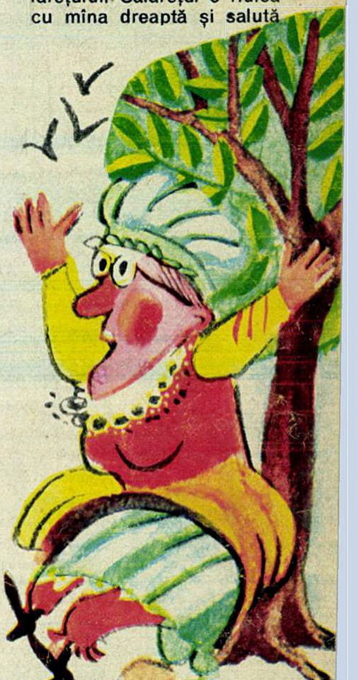

Croitorul îşi ridică puţin ochelarii de pe vîrful nasului, bucuros că a fost salutat cu atîta respect şi pentru că nu găsi alt cuvînt, spuse: «Frumoasă pălărie. Să tot dai bună ziua cu ea. Dar spuneţi-mi de unde aţi cumpărat-o... Cred că şi mie...» şi, luînd pălăria de pe tejghea, o puse pe cap şi se uită în oglindă... «Straşnică! Ce doriţi, o haină, un pantalon?» — nu-i răspunse nimeni, ci numai pălăria se ridică de pe capul lui de parcă ar fi fost purtată de o mînă nevăzută şi ieşi pe geamul deschis. Croitorul îşi scoase şi-şi puse de cîteva ori ochelarii. Apoi fugind în piaţa mare începu să strige şi să spună cum a văzut o pălărie fără cap. Lumea se strînse în jurul lui. Unii nu crezură, alţii însă se luară după el să vadă minunea. În vremea aceea pălăria albastră intră într-o bucătărie, într-un restaurant, într-un teatru, într-o cafenea. În puţină vreme în tîrg nu se vorbea decît de o pălărie care umblă singură şi salută în toate părţile fără să scoată o vorbă. Cînd o zăriră pe strada din centru oamenii tîrgului, cu mic cu mare porniră după ea. Primarul hotărî să fie înarmată paza de noapte. Pălăria se sălta cînd mai sus, cînd cobora şi saluta cu mult respect în toate părţile. Locuitorii îi răspundeau fie cu pălăriile lor, fie cu vorba, fie cu înclinarea capului, voind în acelaşi timp să pună mîna pe ea şi s-o prezinte autorităţilor. Strica buna rînduială a tîrgului. Saluta fără să aleagă.

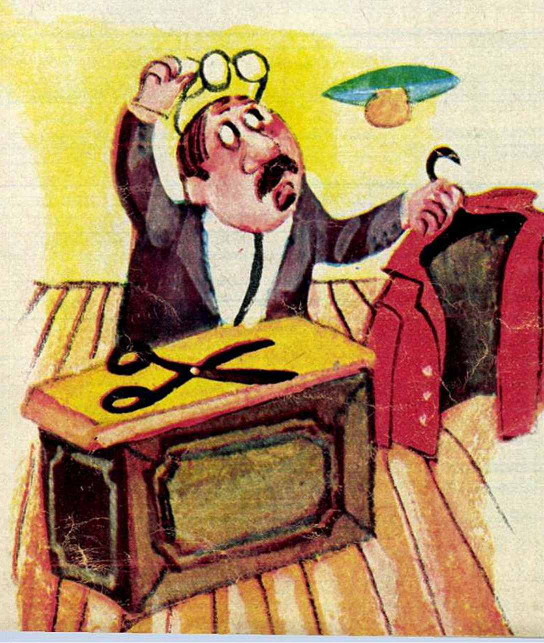

În toiul învălmăşelii se opri în mijlocul mulţimii un călăreţ cu capul descoperit şi întrebă:

— Oameni buni, n-aţi văzut o pălărie albastră?

Dar chiar în acea clipă pălăria se opri pe capul călăreţului. Călăreţul o ridică cu mîna dreaptă şi salută întreg tîrgul adunat de faţă. După care, dădu bici calului. Cei din tîrg rămaseră uluiţi. Apoi se pomeniră salutîndu-se unii pe alţii şi începură să vorbească despre ciudata întîmplare. Şi-au fost atîtea păreri despre pălărie încît n-ar fi încăput în zece cărţi dacă s-ar fi găsit cineva să le adune. Dar, din păcate, n-a rămas decît povestea.

Cine ştie cît adevăr are ea! Poate că fiecare nu văzuse decît pălăria închipuită cu care se aşteaptă să fie salutat.

Greu de răspuns...

Desene: OFELIA DUMITRESCU

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

DE OVIDIU ZOTTA

PRIMUL EPISOD

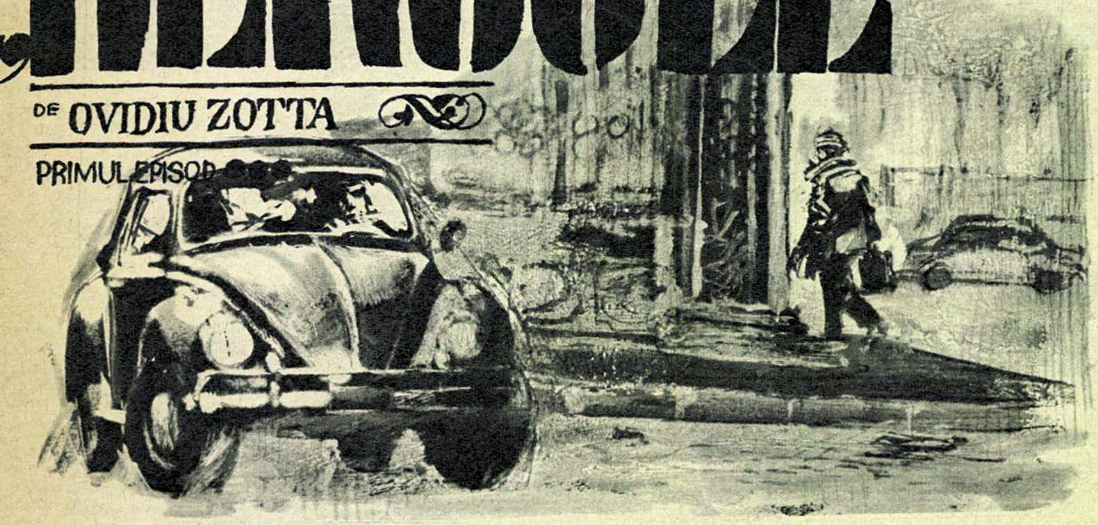

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Glasul lui Adamescu Tiberiu răsună monoton în atmosfera pașnică a ultimei ore de curs. N-avea să termine prea curînd; un Adamescu Tiberiu care s-ar fi prezentat cu o compunere mai scurtă de cincisprezece pagini ar fi fost un Adamescu dezonorat. Magda Feneșan, Valerica Sima și celelalte admiratoare îl ascultau cu evlavie. Gigi Feneșan, fratele geamăn al Magdei, deși se prefăcea că moare de plictiseală, îl urmărea și el foarte atent așteptînd momentul cel mai potrivit pentru a-i expedia în ceafă un scaiete. Propriu zis, cu Tiberiu nu avea nimic, dar Magda i-l dădea mereu ca exemplu: «De ce spui cutare lucru? Ia exemplu de la Tiberiu, el **nu** vorbește **niciodată** așa! De ce faci cutare lucru? Tiberică ar proceda **cu totul altfel!»**

Ceilalți colegi se aranjaseră și ei după preferințe: pălăvrăgeau în șoaptă, jucau «literele» sau citeau «Sportul». Sandu Macovei lupta din greu cu somnul.

— Sînt cocă! îi mărturisi el lui Marius. Te rog, dacă observi că ațipesc, dă-mi un cot sau ciupește-mă. Îți mulțimesc dinainte.

În orice împrejurare, Sandu Macovei nu uita să fie politicos. De aceea și poate și din pricina figurii sale delicate, de fată, fusese poreclit «Prințesă».

Marius îi făcu un semn liniștitor; să n-aibă grijă, îl va supraveghea.

— Să nu adormi și tu!

— Eu? mîrîi Marius. Sînt treaz ca un aisberg!

— Che bhine de thine! căscă «Prințesă».

Pe Marius, glasul lui Tiberiu Adamescu nu-l îmbia la somn, dimpotrivă, îl menținea într-o stare de atenție furioasă. Multe nădejdi își pusese Marius în compunerea de astăzi, «Lumea personajelor lui Caragiale». Muncise toată dimineața la ea, în speranța că va obține un 9 solid sau un 10 confortabil. Pînă la ora aceea, nu avea decît un 7, cu care se pricopsise la o analiză morfologică cînd, în loc să răspundă cuminte, se înglodase rău de tot încercînd să demonstreze că acuzativul e insuficient pentru cuprinderea anumitor funcții ale substantivului și că ar mai trebui un caz, «acuzativul doi». Nici nădejdile legate de «Lumea personajelor lui Caragiale» nu se dovediră îndreptățite. Îndată ce profesorul Nicolau îl pusese pe Adamescu să-și citească opera, Marius simți că pierde orice șansă. «Adamescu! Întotdeauna și peste tot, Adamescu! oftă Marius. Are doi de 10 și nu-i ajung! Bine, Tiberică, ia-i tu pe toți, ca să scrie proasta aia de Magda în jurnalul intim că ești genial!»

O pocnitură slabă, și de ceafa lui Tiberică se lipi scaietele. Cei din spate izbucniră în rîs. Gigi Feneșan își făcuse datoria.

— Ce se întîmplă acolo? suspină profesorul Nicolau, ridicînd o clipă privirile din caietul în care scria de zor, la catedră, conferința «Clasic și modern în artă», pe care urma s-o țină în seara aceleiași zile, la Casa de cultură. De fapt, asta ar fi trebuit s-o facă domnul George Feneșan, expert în artă, tatăl gemenilor Feneșan, dar el anunțase acum o oră că nu poate veni.

Tiberică nici nu clipi. Continuă, plin de demnitate, să-și citească compunerea. Nu le făcu adversarilor hatîrul de a-i pîrî. Fierbînd de revoltă, Magda Feneșan îi aruncă fratelui ei o privire ucigătoare. Se ridică din bancă și, sub pretext că aruncă o hîrtie la coș, trecu pe lîngă Tiberică eliberîndu-l, cu un gest matern, de umilitorul proiectil.

«Dădăcește-l, fetițo, că e frumos și deștept!» mîrîi Marius. I se părea că din totdeauna ascultă vocea lui Tiberiu, că în asta constase toată viața lui de pînă acum: în a-l asculta pe Tiberiu. De opt ani, acest glas liniștit, alcătuind cele mai corecte propoziții din lume, înșira fără greșeală reguli gramaticale, teoreme, date istorice, analize literare. Tiberică n-avea preferințe. La toate obiectele el își îndeplinea cu egală conștiinciozitate datoria de elev eminent. «I-auzi cum mai trăncănește!» își spuse disperat Marius. Se uită la ceas; mai erau doar 20 de minute pînă la sfîrșitul orei. Pierduse orice șansă de a fi ascultat. Profesorul Nicolau abia mai avea timp să explice lecția următoare.

Un susur ușor, de rîuleț pașnic, se auzi din dreapta lui Marius. Prințesă adormise de-a binelea! Lui Marius îi veni o idee diabolică. În loc să-l înghiontească, îi șopti blînd, cu o sclipire răutăcioasă în ochi: «Dormi, Sandule, dormi, Prințesă! N-avea nici-o grijă, sînt lîngă tine». Sandu Macovei suspină ușor, trăsăturile feței i se destinseseră... Și două minute mai tîrziu planul lui Marius reuși: un sforăit îngrozitor făcu să se cutremure clasa.

— Te crezi la hotel, Macovei?! strigă profesorul Nicolau, înmărmurit.

Trezit de avalanșa rîsetelor, Prințesă roti priviri buimace. Nu înțelegea ce se întîmplase. «Ridică-te!» îi șopti cineva și el se conformă zăpăcit:

— Vă rog să mă iertați, domnule...

— Îți iei lucrurile și pleci imediat acasă! spuse exasperat profesorul. Mîine te prezinți cu mama sau cu tata. Altminteri, nici să nu intri în clasă!

Prințesă își îngrămădi cărțile în servietă, șoptindu-i necăjit lui Marius.

— Vezi cum ești? Doar te rugasem să-mi faci semn dacă dorm. Adio, amigo. S-ar putea să nu ne mai vedem niciodată!

Senin, Tiberică Adamescu așteptă ca Prințesă să iasă pe ușă, apoi, prefăcîndu-se că-și drege vocea, vesti, printr-o tuse discretă, că e gata să continue lectura.

— Cum, domnule, mai ai? se miră profesorul Nicolau, indispus.

— Încă trei pagini! confirmă Tiberică mîndru.

— Eu crezusem că ai terminat. Bine, stai jos, deajuns pentru azi. Sîntem la o oră de clasă, nu la cercul literar.

Tiberică se așeză, roșind. Disperată, Magda Feneșan căută în ochii colegilor semnele revoltei față de jignirea căreia îi căzuse victimă geniul școlii. Nu întîlni însă decît zîmbete malițioase, și rînjetul satisfăcut al lui Gigi. «Se bucură, măgarul» oftă ea. Îi arăt eu acasă!»

Pînă la sfîrșitul orei, Marius trăi o viață fericită, bucurîndu-se de umilirea lui Tiberică. Plin de inspirație, desenă următoarea caricatură: într-un satelit artificial care dă ocol globului, Tiberică citește o compunere iar pămîntenii, tolăniți în hamacele meridianelor și paralelelor, dorm zdravăn, cutremurînd Universul cu sforăiturile lor. Desenul făcu înconjurul clasei, revenind la Marius cu felurite adnotări. «Felicitări! L-ai prins excelent» «Prostii. O mîzgăleală lașă». «Bravo! Să-l publicăm în revista școlii!» «Nu! V-ați permis și așa prea mult!»

La plecare, descoperi că, probabil din pricina zăpăcelii, Prințesă luase fularul lui, lăsîndu-i-l în loc pe al său. Era un fular original: galben, cu pătrățele roșii și dungi verzi. «E așa de colorat încît îți vine să-l privești cu ochelarii de soare, altfel îți strici ochii!» rîse Marius, legîndu-și-l la gît în genul «apaș», cum îl purta colegul său. «Poate că în ceea ce îl privește pe Prințesă m-am pripit dar în fond reputația lui nici așa nu-i prea grozavă!».

Părăsind clădirea școlii, se gîndi că n-ar fi rău să treacă pe la Prințesă. «Totuși, sînt dator să-i dau o explicație. Pînă la urmă o să-i facă și lui plăcere cînd i-oi spune de ce am procedat așa și în ce situație ridicolă l-am proptit pe Tiberică!».

Marius tăie drumul prin curtea fabricii de stofe, pentru a ieși în bulevardul Dacia. Întîi mai trebui să traverseze o ulicioară pustie și rece, de-a lungul căreia se ridicau paralelipipedele de beton ale unor depozite. Deodată o mașină, un mic «Volkswagen» vișiniu, cu un tigrișor mascotă agățat de parbriz, se lipi în dreptul lui de bordura trotuarului, cu frînele urlînd. Speriat, Marius zvîcni în partea opusă; o clipă crezuse că șoferul a pierdut controlul volanului și năvălește pe trotuar.

Portiera se deschise, apăru chipul unei femei tinere, cu ochelari verzi.

— Repede, puștiule, ce naiba! bombăni ea, făcîndu-i semn să se apropie.

— Vă pot fi de folos cu ceva?

— Ești simpatic! rîse fata. Ia «obiectul» și șterge-o urgent acolo unde ești așteptat.

— D... dar... ăăă... se zăpăci Marius, trezindu-se în brațe cu un bloc de desen, format mare.

Dar «Volkswagen-ul» demarase în viteză dispărînd după colț.

Marius privi buimăcit blocul de desen. «E greșală, m-a luat drept altcineva!». Îl deschise; foi albe, cretoase care-ţi făceau poftă să ascuţi bine un creion 2 B şi să desenezi tot ce-ţi trece prin cap.

«E nou-nouţ! Să ştii că m-am ales cu un cadou! Sînt destui indivizi aiuriţi pe lume! Ba nu. Mi-a spus foarte clar că trebuie să duc obiectul **acolo unde sînt aşteptat!**» Observînd că jumătate din foi erau lipite laolaltă, aşa cum se întîmplă uneori, începu, dintr-o obişnuinţă şcolărească, să le separe. Îşi ţuguie buzele, fluerînd uimit; de fapt, un număr de foi, patru sau cinci, fuseseră îndepărtate, creindu-se astfel un spaţiu în care fusese introdusă o pînză pictată! Era un portret, şi Marius şopti imediat: «Sînt sigur că am mai văzut-o!», pentru că tabloul reprezenta o fetiţă al cărei chip îi era familiar şi, în acelaşi timp, îndepărtat, ca o veche şi duioasă amintire. Fetiţa, în vîrstă de vreo 12 ani, era îmbrăcată într-o rochie fastuoasă, după o modă de acum trei-patru sute de ani, din mătase sidefie, cu dungi purpurii şi cu o crinolină imensă. Nu zîmbea, se înfăţişase pictorului severă ca o regină, doar ochii negri, mari, plini de bunătate şi candoare păreau să ascundă o sclipire de voioşie. «Cînd am mai văzut-o, şi unde?» se întrebă Marius, tulburat. Desigur, asta se întîmplase foarte de demult, pentru că privind chipul fetiţei se simţea cuprins de ceţurile trandafirii ale celor mai vechi amintiri: iarnă, şi el răsturnîndu-se cu săniuţa în zăpada pufoasă; barba aspră a cuiva care-l sărută; moleşeala unei zile cu febră şi aspirini, şi mama citindu-i poveşti.

— Marius!!

Cel care strigase venea într-o goană nebună. Zgomotul paşilor lui umplea cu ecouri stridenţa mohorîtă. Era Prinţesă, cu figura răvăşită de panică, aşa cum Marius nu-l văzuse niciodată.

— Ce cauţi aici?

Avea un glas aspru, răguşit.

— Mă duceam la tine.

— Fii bun, dă-mi fularul. Şi asta! Nu te supăra...

Zmulse de sub braţul lui Marius, ciudatul bloc de desen.

— Ia stai — se supără Marius — fularul poţi să ţi-l iei, dar blocul...

— Te-ai uitat înăuntru?

— Treaba mea! Dă-mi-l!

— Înseamnă că te-ai uitat!

— Nu m-am uitat! minţi Marius, bănuitor. Mare lucru, un bloc de desen!

Prinţesă îi puse mîna pe umăr, glasul îi deveni vesel, prietenos:

— S-a petrecut o mică greşeală, ha-ha! Din pricina afurisitului de fular ai fost confundat cu mine. A fost aici un «Volkswagen», nu-i aşa? Şi înăuntru era o femeie cu ochelari verzi, e adevărat?

— Să zicem. Şi?

Prinţesă rîse:

— Pe mine mă căuta. Mie îmi era destinat blocul. Un... da, un cadou. Trebuie să-l duc cuiva. Ce întîmplare caraghioasă!

— Explică-mi, nu înţeleg nimic!

— Ce să înţelegi, doar nu-i ceva important! Atît te rog, dă-ţi cuvîntul că n-o să povesteşti nimănui întîmplarea asta, pentru că e vorba de o surpriză.

— Şi dacă aş povesti?!

— Uf, ce pisălog! Scuză-mă, n-am vrut. Marius, dragă, noi sîntem prieteni vechi, nu-i aşa? Închipuie-ţi că e vorba de un mic secret, uite-atît de mic, dar care are farmecul lui. Hai, dă-ţi cuvîntul. Sau ţi-e frică? Fac pariu că ţi-e frică, te-ai îngălbenit!

— Ba nu m-am îngălbenit de loc! se supără Marius. Dacă ţii neapărat, poftim, îţi dau cuvîntul meu că n-o să povestesc nimic.

— Mulţumesc, zise Prinţesă, prietenos. De fapt, voiam mai degrabă să verific dacă ai încredere în mine. Tu nu-ţi dai niciodată cuvîntul degeaba. E o adevărată mîndrie că am cuvîntul unui tip serios ca tine.

(va urma)

UN ZÎMBET CU TABARY

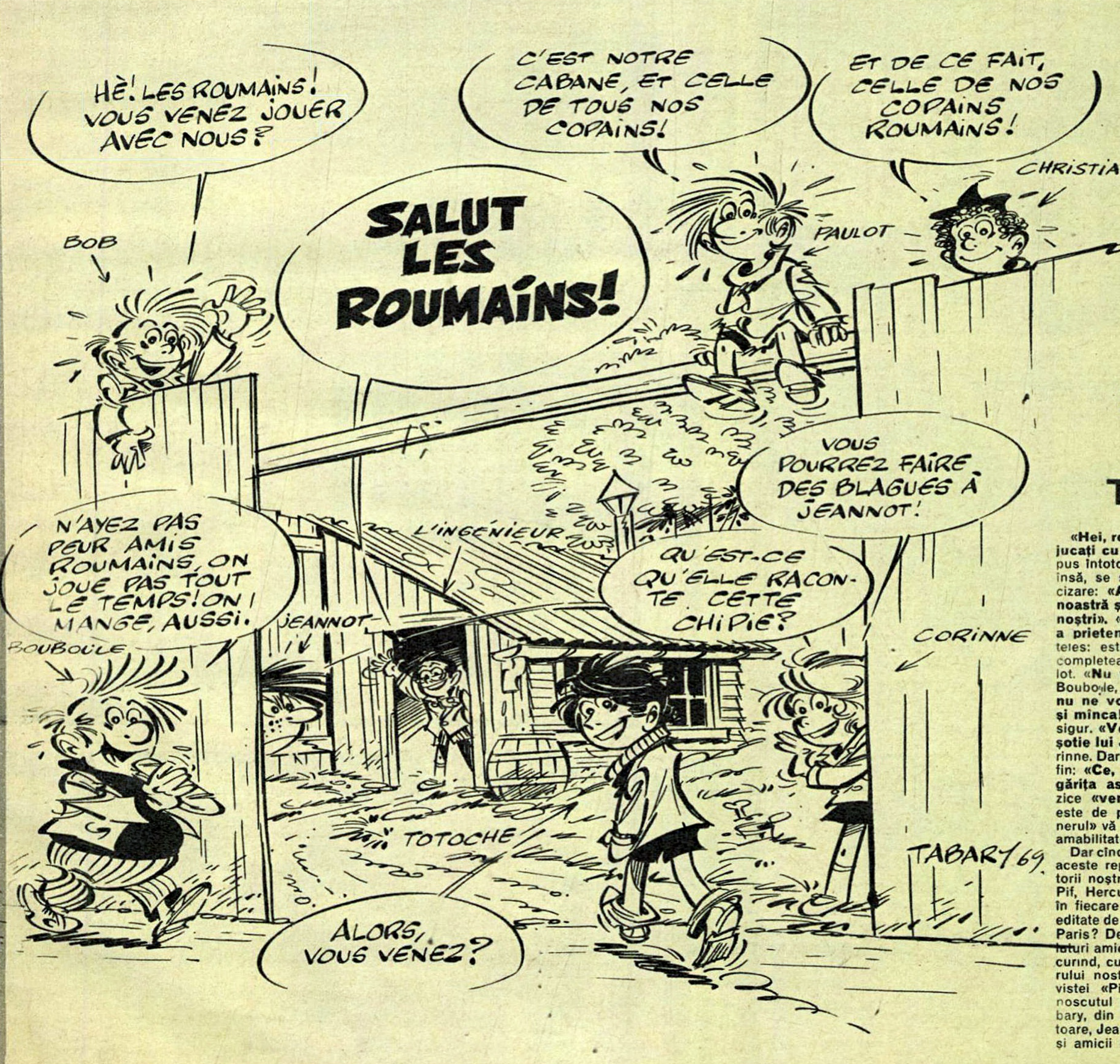
HÈ! LES ROUMAINS! VOUS VENEZ JOUER AVEC NOUS?
C'EST NOTRE CABANE, ET CELLE DE TOUS NOS COPAINS!
ET DE CE FAIT, CELLE DE NOS COPAINS ROUMAINS!
CHRISTIAN.
BOB
SALUT LES ROUMAINS!
PAULOT
VOUS POURREZ FAIRE DES BLAGUES À JEANNOT!
N'AYEZ PAS PEUR AMIS ROUMAINS, ON JOUE PAS TOUT LE TEMPS! ON MANGE, AUSSI.
L'INGÉNIEUR
QU'EST-CE QU'ELLE RACONTE. CETTE CHIPIE?
JEANNOT
BOUBOULE
CORINNE
TOTOCHE
TABARY/69
ALORS, VOUS VENEZ?

«Hei, românilor, veniţi să vă jucaţi cu noi?» spune Bob, cel pus întotdeauna pe şotii. Paulot însă, se simte dator cu o precizare: **«Aceasta este cabana noastră şi a tuturor prietenilor noştri». «Şi ca atare şi aceea a prietenilor români».** Aţi înţeles: este Christian cel care-l completează totdeauna pe Paulot. **«Nu vă fie teamă,** adăugă Bouboule, între două înghiţituri, **nu ne vom juca numai, vom şi mînca!».** Numai atît? Nu, desigur. **«Veţi putea să-i faceţi o şotie lui Jannot!»** şopteşte Corinne. Dar Jannot are auzul foarte fin: **«Ce, ce zice acolo ştrengăriţa asta?»** Ce zice, ce nu zice **«veniţi la joacă, deci?»** este de părere Totoche. «Inginerul» vă salută pe toţi cu multă amabilitate.

Dar cînd, şi unde, au spus toate aceste replici eroii pe care cititorii noştri îi întîlnesc alături de Pif, Hercule, Gay-Luron şi alţii, în fiecare număr al publicaţiilor editate de redacţia «Vaillant», din Paris? De fapt toate aceste saluturi amicale ni le-a transmis de curînd, cu ocazia vizitei redactorului nostru şef la redacţia revistei «Pif», creatorul lor, cunoscutul desenator francez Tabary, din a cărui vervă scînteietoare, Jeannot, Corinne, Totoche şi amicii lor se înfruptă copios.

Bolidul misterios

Scenariu: E. HADAI

7

Desene: I. DONCA

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: ECHIPAJUL NAVEI SPAȚIALE SELENA OBSERVĂ PE LUNĂ ŞI PE MARTE PREZENȚA UNOR FIINȚE RAȚIONALE DE ORIGINE NECUNOSCUTĂ. PRIN MIJLOACELE TEHNICE DE CARE DISPUN, ACESTE FIINȚE ÎI PREVIN PE PĂMÎNTENI DESPRE PRIMEJDIA APROPIERII DE SISTEMUL NOSTRU SOLAR A UNUI OBIECT COSMIC DIN ANTIMATERIE. CONSILIUL ŞTIINȚIFIC AL PĂMÎNTULUI APROBĂ PLANUL CĂPITANULUI ZENO DE A REDUCE VITEZA ACESTUI OBIECT PRIN ÎNDREPTAREA COMETEI WARREN ASUPRA LUI. O ESCADRILĂ DE COSMONAVE ÎNDEPLINEŞTE ACEASTĂ MISIUNE, REDUCÎND VITEZA OBIECTULUI DIN ANTIMATERIE LA 41 KM/S. MISTERELE FULGERELOR ROŞII RĂMÎN ÎNSĂ NEDEZLEGATE.

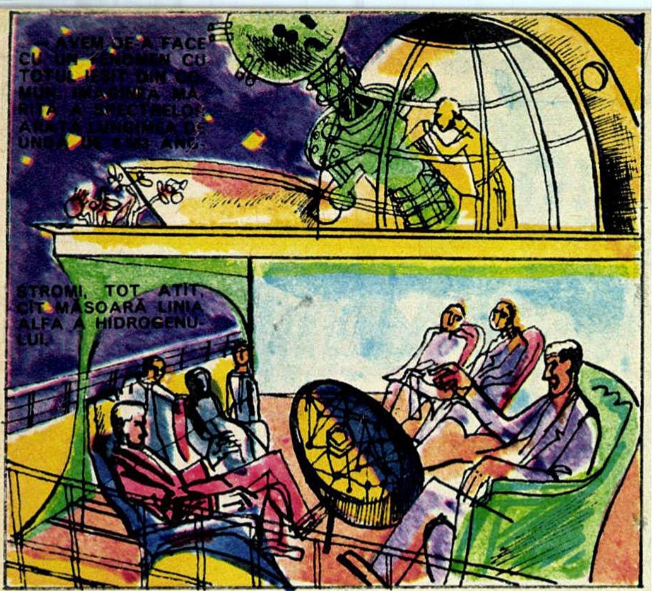
— AVEM DE-A FACE CU UN FENOMEN CU TOTUL IEŞIT DIN COMUN. INTENSITATEA MAXIMĂ A SPECTRELOR ARATĂ LUNGIMEA DE UNDĂ DE 6563 ANG-
STROMI, TOT ATÎT CÎT MĂSOARĂ LINIA ALFA A HIDROGENULUI.

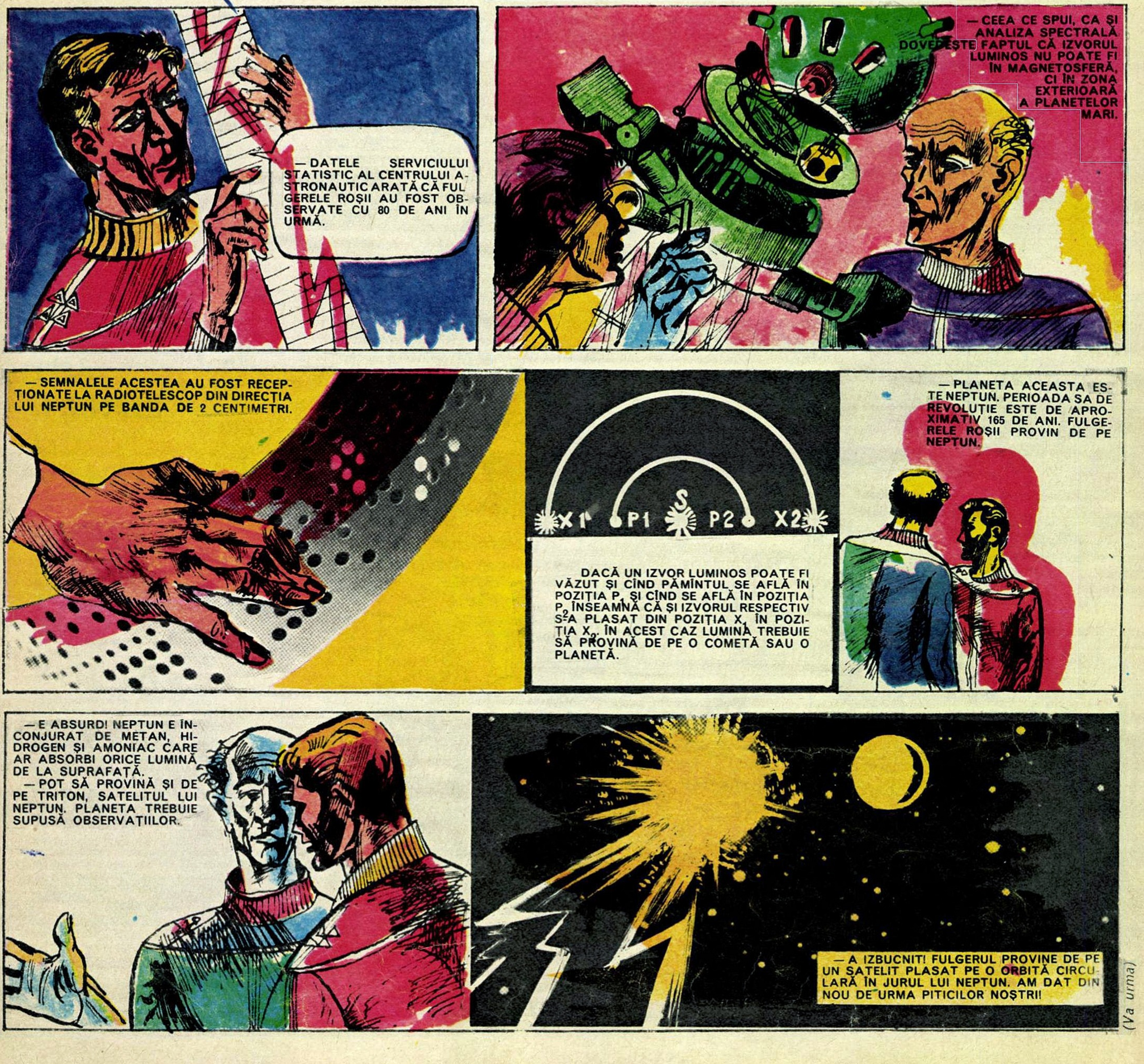
— DATELE SERVICIULUI STATISTIC AL CENTRULUI ASTRONAUTIC ARATĂ CĂ FULGERELE ROŞII AU FOST OBSERVATE CU 80 DE ANI ÎN URMĂ.
— CEEA CE SPUI, CA ŞI ANALIZA SPECTRALĂ DOVEDEŞTE FAPTUL CĂ IZVORUL LUMINOS NU POATE FI ÎN MAGNETOSFERĂ, CI ÎN ZONA EXTERIOARĂ A PLANETELOR MARI.
— SEMNALELE ACESTEA AU FOST RECEPȚIONATE LA RADIOTELESCOP DIN DIRECȚIA LUI NEPTUN PE BANDA DE 2 CENTIMETRI.
S
X1
P1
P2
X2
DACĂ UN IZVOR LUMINOS POATE FI VĂZUT ŞI CÎND PĂMÎNTUL SE AFLĂ ÎN POZIȚIA P_1 ŞI CÎND SE AFLĂ ÎN POZIȚIA P_2 ÎNSEAMNĂ CĂ ŞI IZVORUL RESPECTIV S-A PLASAT DIN POZIȚIA X_1 ÎN POZIȚIA X_2. ÎN ACEST CAZ LUMINA TREBUIE SĂ PROVINĂ DE PE O COMETĂ SAU O PLANETĂ.
— PLANETA ACEASTA ESTE NEPTUN. PERIOADA SA DE REVOLUȚIE ESTE DE APROXIMATIV 165 DE ANI. FULGERELE ROŞII PROVIN DE PE NEPTUN.
— E ABSURD! NEPTUN E ÎNCONJURAT DE METAN, HIDROGEN ŞI AMONIAC CARE AR ABSORBI ORICE LUMINĂ DE LA SUPRAFAȚĂ.
— POT SĂ PROVINĂ ŞI DE PE TRITON, SATELITUL LUI NEPTUN. PLANETA TREBUIE SUPUSĂ OBSERVAȚIILOR.
— A IZBUCNIT! FULGERUL PROVINE DE PE UN SATELIT PLASAT PE O ORBITĂ CIRCULARĂ ÎN JURUL LUI NEPTUN. AM DAT DIN NOU DE URMA PITICILOR NOŞTRI!

(Va urma)

SPECIAL PENTRU REVISTA „Cutezătorii"

CAMPIONII VĂ UREAZĂ

CU OCAZIA NOULUI AN, NE-AM ADRESAT CÎTORVA DINTRE SPORTIVII NOȘTRI CARE ÎN ANUL TRECUT AU OBȚINUT SUCCESE DEOSEBITE ATÎT ÎN ȚARĂ, CÎT MAI ALES PESTE HOTARE (ȘI DESPRE CARE NOI AM SCRIS LA TIMPUL POTRIVIT), RUGÎNDU-I SĂ VI SE ADRESEZE, PRIN INTERMEDIUL REVISTEI NOASTRE. CÎND AU AUZIT CĂ-I VORBA DESPRE CUTEZĂTORI, TOȚI NE-AU RĂSPUNS CU AMABILITATE. REDĂM MAI JOS AUTOGRAFELE PRIMITE, ÎNSOȚITE DE PORTRETELE LOR:

ILEANA DRÎMBĂ

vicecampioană a lumii, componentă a echipei de floretă-fete a țării noastre care în 1969, la Havana, a cucerit titlul de campioană mondială.

«Scrima se compune, în deosebi, din riposte și parăzi. Ca floretistă urez tuturor cutezătorilor ca în anul 1970 să realizeze cît mai multe și mai bune «riposte» la... învățătură, astfel ca la sfîrșit să poată face ...«paradă» cu premiile obținute.»

VIORICA VISCOPOLEANU

— campioană olimpică în 1968, medaliată cu argint la «europenele» de la Atena din 1969.

«Ce poate ura cutezătorilor o atletă decît ca... de la începutul anului fiecare dintre ei să-și ia elan pentru a sări cît mai departe pe... pista învățăturii? Fără însă s-o neglijeze și pe aceea a sportului».

PETRE ȘANDOR

— care anul trecut a cucerit mai întîi titlul de campion european, apoi a doborît recordul mondial la armă cu aer comprimat:

«Din partea mea, ca trăgător care în anul 1969 nu mi-am greșit... ținta, urez cutezătorilor ca în 1970 să-și realizeze toate visurile frumoase, mergînd... drept la țintă».

I. PANȚURU D. FOCȘENEANU

— vicecampion mondial la Lake Placid (S.U.A.) și campioni europeni la Cervinia (Italia) pe 1969:

«Poate că în nici un alt sport prietenia nu joacă un rol atît de însemnat ca în bob, unde cei doi, sau patru, trebuie să realizeze o perfectă unitate de acțiune și voință pentru cucerirea victoriei. Dorim ca-n anul acesta, fiecare cutezător să-și găsească cel puțin cîte un prieten adevărat. Și atunci, succesele voastre vor fi și mai mari».

GHEORGHE BERCEANU

— la 19 ani campion mondial la lupte, titlu cucerit la Mar del Plata (Argentina), în 1969:

«Anul trecut mi-am realizat un vis pentru care m-am pregătit de mult. Urez tuturor cutezătorilor ca în 1970 fiecare dintre ei să aibă parte de un asemenea eveniment fericit, chiar dacă el nu se va încheia cu o medalie de campion mondial...»

MIRCEA LUCESCU

— căpitanul reprezentativei noastre de fotbal care anul trecut a reușit să se califice în finala turneului campionatului mondial de fotbal din Mexic:

«Micilor iubitori ai balonului rotund, pe care-i bănuiesc numeroși, le doresc din toată inima succese fotbalistice cît mai mari cu putință în noul an. Și aștept ca urarea aceasta să ne-o facă și ei nouă, tricolorilor, cînd vom pleca spre Mexic».

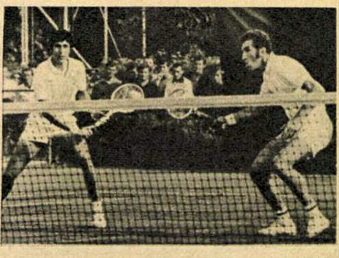

ION ȚIRIAC ILIE NĂSTASE

— care au dus pentru prima oară România în finala reputatei competiții de tenis «Cupa Davis»:

«Tenisul este prin excelență un sport al fair-play-ului. Iată de ce, în calitatea noastră de tenismani, urăm tuturor cutezătorilor ca în noul an să fie tot timpul, atît în școală, cît și în afara ei, compioni fair-play».

CONSTANTIN CIUCĂ

campion european la box, categoria muscă (București — 1969):

«În box învingi dacă dai dovadă de cutezanță, dar cu condiția să lupți cinstit. Urez cutezătorilor ca în 1970 să obțină cît mai multe victorii, fără însă să lovească vreo dată... sub centură.»

FLORIAN DUMITRACHE

unul dintre cei mai talentați fotbaliști din noua generație, care alături de ceilalți tricolori a contribuit la succesele obținute de către naționala noastră în anul trecut:

«În fotbal, driblingul este unul dintre cele mai spectaculoase procedee tehnice. Urez deci tinerilor mei prieteni ca în noul an să dribleze notele mici cu dexteritatea cu care bunii fotbaliști își driblează adversarii. Secretul unei asemenea performanțe: munca neobosită cu manualul, perseverenta și voința de a învinge.»

SI ACUM, NE PERMITEM CA ÎN NUMELE VOSTRU, AL CELOR APROXIMATIV UN MILION DE CITITORI AI REVISTEI NOASTRE, SĂ LE MULȚUMIM CAMPIONILOR PENTRU FRUMOASELE URĂRI PE CARE VI LE-AU ADRESAT ȘI, LA RÎNDUL NOSTRU, SĂ LE URĂM CA ȘI ÎN ACEST AN SĂ OBȚINĂ NOI ȘI IMPUNĂTOARE SUCCESE ÎN SPORT.

Cutezătorii

Pagină realizată de SEVER NORAN

DAN BUZDUGAN

Scenariu: DUMITRU ALMAȘ

Desene: PUIU MANU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: ÎN TOIUL LUPTEI DAN ÎȘI FACE ROST IARĂȘI DE DOUĂ BUZDUGANE, ÎNSĂ DUȘMANII SÎNT MULȚI — CA FRUNZA ȘI CA IARBA, IAR OAMENII VISTIERULUI DANCIU ȘI VORNICULUI MITREA — CU VICLENIE SE AȚIN TOT MAI APROAPE DE DOMNITOR, SPRE A-L RĂPUNE.

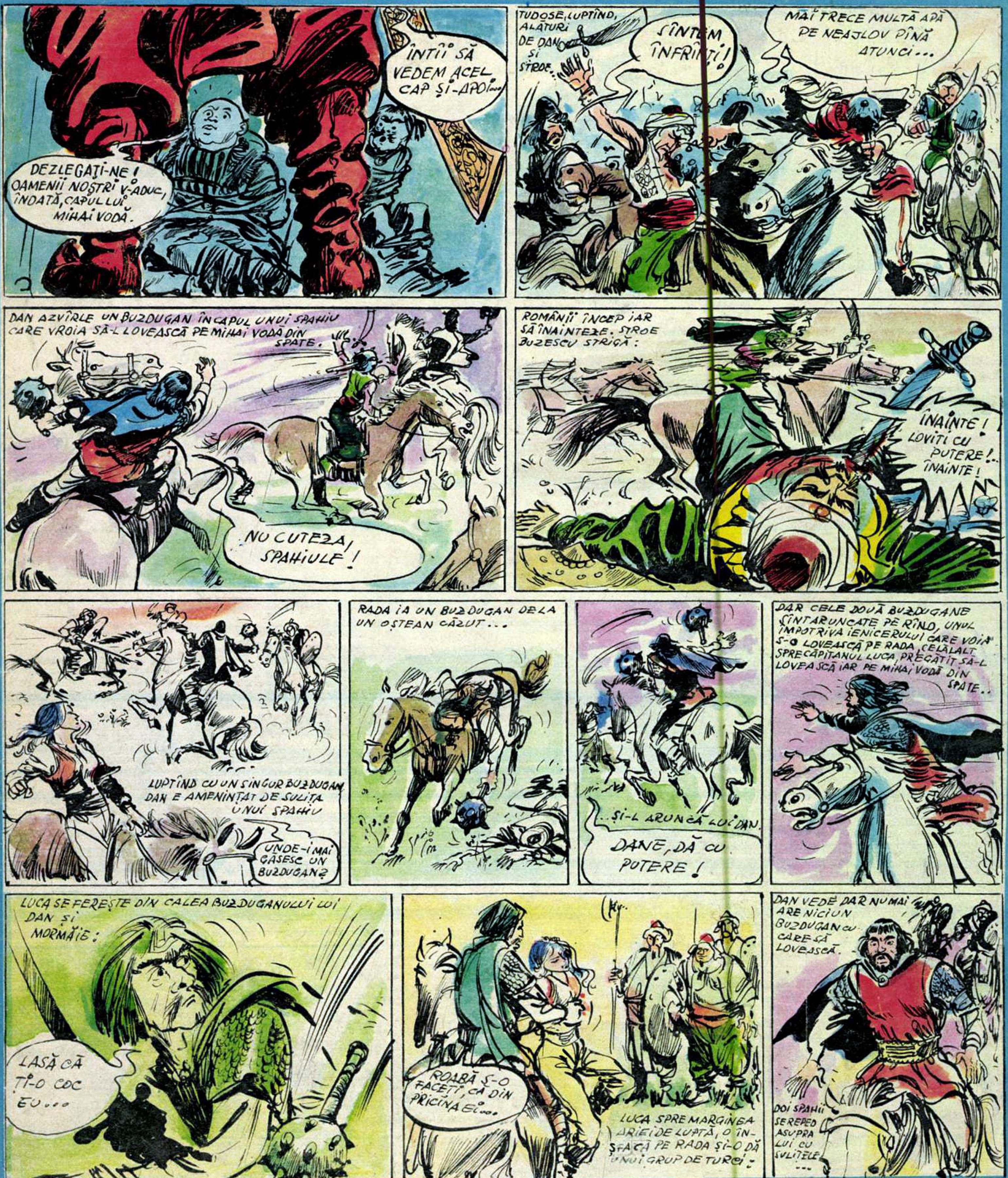
ÎNTÎI SĂ VEDEM ACEL CAP ȘI-APOI...
DEZLEGAȚI-NE! OAMENII NOȘTRI V-ADUC, ÎNDATĂ, CAPUL LUI MIHAI VODĂ.
TUDOSE, LUPTÎND, ALĂTURI DE DAN ȘI STROE...
SÎNTEM ÎNFRÎNȚI!
MAI TRECE MULTĂ APĂ PE NEAJLOV PÎNĂ ATUNCI...
DAN AZVÎRLE UN BUZDUGAN ÎN CAPUL UNUI SPAHIU CARE VROIA SĂ-L LOVEASCĂ PE MIHAI VODĂ DIN SPATE.
NU CUTEZA, SPAHIULE!
ROMÂNII ÎNCEP IAR SĂ ÎNAINTEZE. STROE BUZESCU STRIGĂ:
ÎNAINTE! LOVIȚI CU PUTERE!.. ÎNAINTE!
LUPTÎND CU UN SINGUR BUZDUGAN DAN E AMENINȚAT DE SULIȚA UNUI SPAHIU
UNDE-I MAI GĂSESC UN BUZDUGAN?
RADA IA UN BUZDUGAN DE LA UN OȘTEAN CĂZUT...
...ȘI-L ARUNCĂ LUI DAN.
DANE, DĂ CU PUTERE!
DAR CELE DOUĂ BUZDUGANE SÎNT ARUNCATE PE RÎND, UNUL ÎMPOTRIVA IENICERULUI CARE VOIA S-O LOVEASCĂ PE RADA, CELĂLALT SPRE CĂPITANUL LUCA, PREGĂTIT SĂ-L LOVEASCĂ IAR PE MIHAI VODĂ DIN SPATE..
LUCA SE FEREȘTE DIN CALEA BUZDUGANULUI LUI DAN ȘI MORMĂIE:
LASĂ CĂ ȚI-O COC EU...
ROABĂ S-O FACEȚI, CĂ DIN PRICINA EI...
LUCA SPRE MARGINEA ARIEI DE LUPTĂ, O ÎNȘFACĂ PE RADA ȘI-O DĂ UNUI GRUP DE TURCI:
DAN VEDE DAR NU MAI ARE NICIUN BUZDUGAN CU CARE SĂ LOVEASCĂ.
DOI SPAHII SE REPED ASUPRA LUI CU SULIȚELE...

(VA URMA)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: Liana NOVAC. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă 41033

1 LEU